

Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы конвенцияны бекіту туралы

Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 10 наурыздағы N 531 Заңы

Кишиневте 2002 жылғы 7 қазанда жасалған Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы конвенция бекітілсін.

Қ а з а қ с т а н Р е с п у б л и к а с ы н ы ң

Президенті

Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы КОНВЕНЦИЯ

Қол қойғандар:

Әзірбайжан Республикасы, Армения Республикасы, Беларусь Республикасы, Грузия, Қазақстан Республикасы, Қырғыз Республикасы, Ресей Федерациясы, Тәжікстан Республикасы, Украина

Ратификациялық грамоталарды тапсырды:

Беларусь Республикасы - 2003 жылғы 1 тамызда депонирленген;

Қазақстан Республикасы - 2004 жылғы 29 наурызда депонирленген;

Қырғыз Республикасы - 2004 жылғы 2 қыркүйекте депонирленген.

Хабарлама бергендер:

*Ресей Федерациясы - 2002 жылғы 12 қарашада депонирленген
(мемлекетішілік процедуралар өткізілді);*

*Әзірбайжан Республикасы - 2004 жылғы 24 наурызда депонирленген
(мемлекетішілік процедуралардың*

орындалуы туралы).

Конвенция 2004 жылғы 27 сәуірде күшіне енді

Келесі мемлекеттер үшін күшіне енді:

Беларусь Республикасы - 2004 жылғы 27 сәуірде;

Әзірбайжан Республикасы - 2004 жылғы 27 сәуірде;

Қазақстан Республикасы - 2003 жылғы 27 сәуірде;

Қырғыз Республикасы - 2004 жылғы 1 қазанда.

Бұдан әрі Уағдаласушы Тараптар деп аталатын, Тәуелсіз мемлекеттердің Достастығына қатысушы мемлекеттер, осы Конвенцияға қатысушылар, Әрбір Уағдаласушы Тараптың азаматтары мен оның аумағында тұратын басқа да

адамдарға барлық Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында олардың жеке, мүліктік және мүліктік емес құқықтарын сенімді құқықтық қорғауды қамтамасыз етуге ұмтыла
о т ы р ы п ,

әділет мекемелеріне азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету саласында ынтымақтастықты дамытуға зор мән бере отырып, төмендегілер туралы уағдаласты:

I Т а р а у

Жалпы ережелер

I б ө л і м

Құқықтық қорғау

1 - б а п

Құқықтық көмекті ұсыну

1. Әрбір Уағдаласушы Тараптың азаматтары, сондай-ақ оның аумағында тұратын басқа да адамдар барлық басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында осы Уағдаласушы Тараптың өз азаматтары сияқты, олардың жеке, мүліктік және мүліктік емес құқықтарын құқықтық қорғауды пайдаланады.

2. Әрбір Уағдаласушы Тараптардың азаматтары, сондай-ақ оның аумағында тұратын басқа адамдар басқа Уағдаласушы Тараптардың соттарына, прокуратурасына, ішкі істер органдарына, қауіпсіздік органдарына және құзыретіне азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер жататын өзге де мекемелеріне (бұдан әрі әділет мекемелері деп аталатын) еркін және кедергісіз жүгінуге құқылы, осы Уағдаласушы Тараптың азаматтары сияқты шарттарда оларда сөз сөйлеуге, өтініштер беруге, талаптар ұсынуға және өзге де іс жүргізу әрекеттерін жүзеге асыра алады.

2 - б а п

Баждарды төлеуден және шығындарды өтеуден босату

1. Әрбір Уағдаласушы Тараптардың азаматтары мен оның аумағында тұратын басқа да адамдар басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында өз азаматтары сияқты шарттарда, сот және нотариаттық баждар мен шығындарды төлеуден және өтеуден босатылады, сондай-ақ тегін заң көмегін пайдаланады.

2. Осы баптың 1-тармағында көзделген жеңілдіктер шешім мен үкімнің орындалуын қоса, азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша жүзеге асырылатын барлық іс жүргізу әрекеттеріне қолданылады.

3 - б а п

Отбасылық және мүліктік жағдай туралы құжатты беру

1. Осы Конвенцияның 2-бабында көзделген жеңілдіктер өтініш жасаған адамның отбасылық және мүліктік жағдайы туралы құжат негізінде беріледі. Бұл құжатты аумағында өтініш иесінің тұратын немесе орналасқан жері бар Уағдаласушы Тараптың құзыретті мекемесі береді.

2. Егер өтініш иесінің Уағдаласушы Тарап аумағында тұратын жері немесе

орналасқан жері болмаса, онда ол азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың тиісті дипломатиялық өкілдігі немесе консулдық мекемесі берген құжатты беру ж е т к і л і к т і .

3. Жеңілдіктер беру туралы өтініш бойынша шешім шығаратын мекеме құжатты берген мекемеден қосымша деректерді немесе қажетті түсініктемелерді талап етуі мүмкін.

І І б ө л і м

Құқықтық көмек

4 - б а п

Құқықтық көмек көрсету

1. Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемесі осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша өзара құқықтық көмек к ө р с е т е д і .

2. Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері осы баптың 1-тармағында көрсетілген істер бойынша Уағдаласушы Тараптардың басқа мекемелеріне де қ ұ қ ы қ т ы қ к ө м е к к ө р с е т е д і .

3. Құқықтық көмек тапсырмалар мен осы Конвенцияда көзделген, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелерінің сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелеріне жіберген өзге де өтініштері негізінде көрсетіледі.

5 - б а п

Қатынастар тәртібі

1. Құқықтық көмек көрсету кезінде Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері, егер осы Конвенцияда қатынастардың өзге тәртібі белгіленбесе, бір-бірімен өздерінің орталық, аумақтық және басқа да органдары арқылы қатынас жасайды. Уағдаласушы Тараптар өздерінің тікелей қатынастарды жүзеге асыруға уәкілетті орталық, аумақтық және басқа да органдарының тізбесін айқындайды, ол туралы бекіту грамоталары мен бірігу туралы құжаттарды беру сәтінде депозитарийге хабарлайды.

Уағдаласушы Тараптар орталық, аумақтық және басқа да органдар тізбесіндегі өзгерістер туралы депозитарийге хабарлайды.

2. Прокурордың (соттың) санкциясын талап ететін іс жүргізу әрекеттері мен іздестіру іс-шараларын жүргізу туралы тапсырмаларды орындау мәселелері жөніндегі қарым-қатынастар прокуратура органдары арқылы жүзеге асырылады.

6 - б а п

Құқықтық көмек көлемі

Уағдаласушы Тараптар сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында көзделген іс жүргізу мен өзге де іс-әрекеттерін орындау, атап айтқанда құжаттарды жасау, адресатқа жіберу және тапсыру, қарау, тінту, тауып алу, айғақты заттарды беру, сараптамалар жүргізу, тараптардан, үшінші адамдардан, күдіктілерден, айыпкерлерден, жәбірленушілерден, куәлардан, азаматтық талапкерлерден, азаматтық жауапкерлерден,

олардың өкілдерінен, айыпкерлердің заңды өкілдерінен, сарапшылардан жауап алу, тану үшін, оның ішінде бейне байланысты, бейне жазбаны және өзге де техникалық құралдарды пайдалана отырып ұсыну, адамдарды іздеу, тергеу жүргізудегі қылмыстық істер, қылмыстық қудалау шегінде қаралатын қылмыстық іс шеңберінде жедел іздестіру іс-шараларын жүзеге асыру, қылмыстық қудалау, қылмыстық жауапкершілікке тарту немесе үкімді орындауды жүргізу үшін адамдарды беру, азаматтық істер, коммерциялық және өзге де экономикалық даулар бойынша шешімдерді орындау үшін азаматтық жауапкерлердің қылмыстық жолмен алынған ақша қаражаттары мен мүліктерін іздестіру және тыйым салу (алу), азаматтық істер бойынша атқарушы жазбаларды, сот шешімдерін және үкімдерін тану және орындау арқылы өзара құқықтық көмек көрсетеді.

Уағдаласушы Тараптар нақты жағдайларға, сот төрелігі мен тұтастай қоғам мүдделеріне сүйене отырып, өзге нысандар мен түрлерде Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдарына сәйкес өзара құқықтық көмек көрсетуі мүмкін.

7 - б а п

Құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманың мазмұны мен нысаны

1. Құқықтық көмек көрсету туралы тапсырмада:

- а) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің атауы;
- б) сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің атауы;
- в) құқықтық көмек сұратылған істің атауы мен нөмірі;
- г) жеке тұлға туралы: тегі, аты, әкесінің аты, туған күні мен орны, мекен-жайы, азаматтығы, қызметінің түрі; заңды тұлға туралы деректер: атауы, заңды мекен-жайы немесе орналасқан жері, банктік реквизиттері мен фискальдық кодтары;
- д) "г" тармақшасында көрсетілген тұлғалар өкілдері бар болғанда, олардың тектері, аттары, әкелерінің аттары және мекен-жайлары;
- е) оны орындау барысында алынған тапсырмалар мен мәліметтердің келіп-түсу құпиялылығын қамтамасыз ету қажеттігі;
- ж) оны орындау үшін қажетті тапсырманың мазмұны, сондай-ақ басқа да мәліметтер көрсетілуі тиіс.

2. Құжатты тапсыру туралы тапсырмада сондай-ақ алушының нақты мекен-жайы және тапсырылатын құжаттың атауы көрсетілуге тиіс.

3. Тапсырмада іс кімнің өндірісінде, сол адамның қолы қойылуға және сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің елтаңбалы мөрімен бекітілуге тиіс. Тапсырмада сондай-ақ қатынас телефондары мен өзге де байланыс арналары көрсетіледі.

4. Осы баптың 1-3-тармақтарының талаптарына сәйкес ресімделген құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне осы Конвенцияның 5-бабының ережелерін сақтай отырып, сұрау салған Уағдаласушы

Тараптың әділет мекемесінің басшысы жібереді.

5. Күттірілмейтін жағдайларда, осы бапта белгіленген ережелерге сәйкес ресімделген құқықтық көмек туралы тапсырма факсимильді байланыс арқылы, сондай-ақ өзге де коммуникация құралдарын пайдалана отырып жіберілуі мүмкін. Сонымен бір уақытта тапсырманың түпнұсқасы поштамен немесе курьермен жіберілуге тиіс.

8 - б а п

Құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындау тәртібі

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындау кезінде өзінің Уағдаласушы Тарабының заңнамасын қолданады. Сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің өтініші бойынша ол сұрау салған Уағдаласушы Тараптың іс жүргізу нормаларын, егер олар сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарына қайшы келмесе қолдана алады. Бұл ретте сұрау салған Уағдаласушы Тарап іс жүргізу заңының мәтінін ұсынуға тиіс.

2. Егер сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырманы орындауға құзыретті болмаса, онда ол 5 күн мерзімде оны құзыретті әділет мекемесіне жібереді және ол туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне х а б а р л а й д ы .

3. Сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің өтініші бойынша сұрау салынған Уағдаласушы Тарап оған өзі уәкілеттік берген өкілдер сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің келісімімен және оның заңнамасына сәйкес тапсырманы, сондай-ақ, егер бұл сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңнамасына қайшы келмесе, орындау кезінде қатысуға, сондай-ақ іс жүргізу әрекеттері мен іздестіру іс-шараларын орындауға қатыса алатындай, тапсырманы орындау уақыты мен орны туралы уақтылы х а б а р л а й д ы .

4. Егер тапсырмада көрсетілген адамның нақты мекен-жайы белгілі болмаса, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі оның нақты мекен-жайын (орналасқан орнын) анықтау үшін қажетті шараларды қолданады.

5. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырманы орындағаннан кейін, егер осы Конвенцияда өзгеше көзделмесе, алынған құжаттарды, заттарды және материалдарды сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне жібереді. Егер құқықтық көмек көрсетіле алмаған жағдайда, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырманы орындауға кедергі жағдайлар туралы хабардар етіледі.

9 - б а п

Жәбірленушілерді, азаматтық талапкерлерді, азаматтық жауапкерлерді, олардың өкілдерін, куәларды, сарапшыларды және басқа да адамдарды шақыру

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырған шақыру бойынша сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне келген жәбірленуші, азаматтық талапкер, азаматтық жауапкер және олардың өкілдері, сондай-ақ куә, сарапшы немесе басқа адам оның аумағында өзінің азаматтығына қарамастан, оның мемлекеттік шекарасынан өткенге дейін өзі жасаған әрекеті үшін қылмыстық жауапкершілікке тартылуы, қамауға алынуы және жазаға тартылуы мүмкін емес. Осындай адамдар сондай-ақ талқылаудың мәні болып табылатын іс бойынша олардың куәлік жауаптарына немесе сарапшылар ретіндегі қорытындыларына байланысты жауапкершілікке тартылуы, қамауға алынуы немесе жазаға тартылуы мүмкін емес.

Олардың қылмыстық жауапкершілігі туралы мәселе осы Конвенцияның IV тарауының ережелеріне сәйкес шешіледі.

2. Шақырылған адам, егер ол бұған мүмкіндігі бола тұра, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің оған оның аумағында оның одан әрі болу қажеттігінің жоқтығы туралы хабарлаған күннен бастап 15 тәулік өткенге дейін сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағынан кетпесе, бұл иммунитетті жоғалтады. Осы мерзімге осы адамның өз еркіне тәуелсіз себептер бойынша сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағынан кете алмаған уақыты есептелмейді.

3. Сұрау салған Уағдаласушы Тарап осы баптың 1-тармағында көрсетілген, шақыртылған адамның жол жүруімен, сондай-ақ оның аумағында болуымен байланысты шығыстарды және жұмыстан босатылған күндері үшін алынбаған жалақыны өтейді; сарапшылар сараптамалар жүргізгені үшін сыйақы алуға құқылы. Шақыруда шақыртылған адам қандай төлемдер алуға құқылы екендігі көрсетілуі тиіс; олардың өтініші бойынша сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тиісті шығыстарды жабуға аванс төлейді.

4. Бір Уағдаласушы Тараптың аумағында тұратын, осы баптың 1-тармағында көрсетілген адамдарды екінші Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне шақыру келмеген жағдайда, мәжбүрлеу қаупін қамтымауға тиіс.

1 0 - б а п

Сараптамалық зерттеулерді жүргізуді ұйымдастыру

1. Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері Уағдаласушы Тараптардың арнайы сарапшылық, ғылыми-зерттеулер мен өзге де құзыретті мекемелерінде азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша сараптамалар ұйымдастыру мен жүргізуде өзара құқықтық көмек көрсетеді.

2. Осындай сараптамаларды ұйымдастыру мен жүргізу кезінде Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері ішкі заңнаманы басшылыққа алады. Сарапшылардың сұрау салынған Уағдаласушы Тарапта берілген қорытындылары осы Уағдаласушы Тараптың заңнамасына сәйкес сұрау салған Уағдаласушы Тарапта да сондай заңды күшке ие және осы Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелерімен қандай да бір арнайы келісімдермен қамтамасыз қабылданады.

3. Егер Уағдаласушы Тараптар өзге тәртіпті айқындамаса, осындай жағдайларда сараптамаларды ұйымдастыру мен жүргізудегі шығыстарды сұрау салған Уағдаласушы Тарап көтереді.

1 1 - б а п

Құжаттарды тапсыру

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі құжаттарды тапсыруды, егер тапсырылатын құжаттар осы Уағдаласушы Тараптың тілінде немесе орыс тілінде берілсе не осы тілдерге аударма жасалып, куәландырылса, осы Уағдаласушы Тараптың қолданыстағы тәртібіне сәйкес жүзеге асырады. Керісінше жағдайда, егер алушы құжаттарды өз еркімен қабылдауға келіссе, оларды алушыға береді.

2. Егер құжаттар тапсырмада көрсетілген мекен-жай бойынша тапсырыла алмайтын болса, онда сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі өзінің бастамасы бойынша мекен-жайды анықтау үшін қажетті шараларды қабылдайды. Егер алушының мекен-жайын анықтау мүмкін болмаса, онда сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесін ол туралы хабардар етеді және оған тапсырылуға тиіс құжаттарды қайтарады.

3. Құжаттарды тапсыру құжат тапсырылған адамның қолы қойылған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің елтаңбалы мөрмен бекітілген растамамен куәландырылады, онда құжатты тапсырған мекеме қызметкерінің қолы және тапсырған күні болады немесе тапсыру тәсілі, орны және уақыты көрсетілуге тиіс осы мекеме берген өзге де құжатпен куәландырылады. Егер адресат құжаттарды алудан немесе растамаға қол қоюдан бас тартқан жағдайда, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі ол туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесін хабардар етеді.

1 2 - б а п

Құжаттардың жарамдылығы

1. Бір Уағдаласушы Тараптың аумағында берілген немесе құзыретті мекеме не оған оның құзыреті шегінде және белгіленген нысан бойынша арнайы уәкілеттік берілген адам куәландырған және елтаңбалы мөрмен бекітілген құжаттар барлық басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында қандай да бір арнайы куәландырусыз қ а б ы л д а н а д ы .

2. Бір Уағдаласушы Тараптың аумағында ресми құжаттар ретінде қаралатын құжаттар басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында ресми құжаттардың дәлелді күші болып пайдаланылады.

1 3 - б а п

Азаматтық жағдай туралы құжаттар мен басқа да құжаттарды жіберу

1. Уағдаласушы Тараптар бір-біріне сұрау салу бойынша құжаттарды жіберу туралы азаматтарға хабарлай отырып, Уағдаласушы Тараптардың тікелей азаматтық

хал актілерін тіркеу органдары арқылы азаматтық хал актілерін тіркеу туралы құжаттарды аудармасыз және тегін жіберуге міндеттенеді.

2. Уағдаласушы Тараптар бір-біріне сұрау салу бойынша білім, еңбек стажы туралы және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың азаматтары мен оның аумағында тұратын өзге де адамдардың жеке, мүліктік немесе мүліктік емес құқықтарына қатысты басқа да құжаттарды аудармасыз және тегін жіберуге міндеттенеді.

1 4 - б а п

Дипломатиялық өкілдіктер мен консулдық мекемелердің өкілеттіктері

Уағдаласушы Тараптардың дипломатиялық өкілдіктері мен консулдық мекемелері соттық және соттық емес құжаттарды беруді немесе өкілдік жасалатын Уағдаласушы Тарапқа соттар үшін жауап алу жөніндегі соттық тапсырмаларды қолданыстағы халықаралық келісімдерге сәйкес немесе, осындай келісімдер болмағанда, олар орналасқан аумақтағы Уағдаласушы Тараптың заңнамасына қайшы келмейтін кез келген өзге де тәртіппен орындауды жүзеге асыруға құқығы бар.

1 5 - б а п

Құқықтық мәселелер туралы ақпарат

Уағдаласушы Тараптардың орталық әділет мекемелері бір-біріне сұрау салу бойынша өздерінің Уағдаласушы Тараптарының қолданыстағы және қолданыста болған ішкі заңдары мен оны қолдану практикасы туралы мәліметтерді береді.

1 6 - б а п

Мекен-жайлар мен басқа да деректерді анықтау

1. Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері сұрау салу бойынша олардың аумақтарында тұратын адамдардың және, егер бұл олардың азаматтарының құқықтарын жүзеге асыру үшін талап етілсе, заңды тұлғалардың мекен-жайларын анықтауда бір-біріне көмек көрсетеді. Бұл ретте сұрау салған Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері өтініште көрсетілген адамның мекен-жайын анықтау үшін өздерінде бар деректерді хабарлайды.

2. Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері сұрау салған Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінде азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша мүліктік талап қойылған, олардың аумақтарында тұратын адамдардың жұмыс орны (қызмет түрі) мен кірісін, соның ішінде банктердегі шоттарда бар қаражатын анықтауда өзара көмек көрсетеді.

1 7 - б а п

Тілдер

Осы Конвенцияны орындау кезінде Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері Уағдаласушы Тараптардың мемлекеттік тілдерін немесе орыс тілін пайдаланады.

Уағдаласушы Тараптардың мемлекеттік тілдеріндегі құжаттар орындалған жағдайда оған расталған орыс тіліне аудармалары қоса беріледі.

1 8 - б а п

Құқықтық көмек көрсетуге байланысты шығыстар

1. Құқықтық көмек көрсетуге байланысты шығыстарды, егер осы Конвенцияда өзгеше белгіленбесе, олар туындаған аумақтағы Уағдаласушы Тарап көтереді.

2. Тарихи және мәдени құндылығы, сондай-ақ үлкен материалдық құны бар заттарды беру мен тасымалдау жөніндегі шығыстарды сұрау салған Уағдаласушы Тарап көтереді.

1 9 - б а п

Лауазымды адамдардың іс-әрекеттеріне шағымдану.

Келтірілген залалды өтеу

1. Әрбір Уағдаласушы Тараптың азаматтары мен заңды тұлғалары, сондай-ақ оның аумағындағы өзге де адамдар басқа Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелері лауазымды адамдарының осы Конвенция ережелерін орындау кезінде жасаған іс-әрекеттеріне, егер Конвенцияда өзгеше белгіленбесе, Уағдаласушы Тараптың заңнамасында көзделген тәртіппен, осындай әрекеттерді жасау орны бойынша шағымдануға құқылы.

2. Егер осы Конвенцияны орындау кезінде Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінің лауазымды адамдарының заңсыз іс-әрекеттерінен осы баптың 1-тармағында көрсетілген адамдарға зиян келтірілсе, онда олар осындай зиян келтірген Уағдаласушы Тараптың заңнамасына сәйкес әділет мекемелерінің лауазымды адамдарынан оны өндіруді талап етуге құқылы.

2 0 - б а п

Құқықтық көмек көрсету кезінде мәліметтердің құпиялылығы

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің сұрау салуы бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы алу фактісі мен мазмұнының және оны орындау нәтижесінде алынған деректердің құпиялылығын қамтамасыз ету үшін барлық қажетті шараларды қабылдайды.

2. Сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері қажет болған жағдайда тапсырманы орындау нәтижесінде алынған мәліметтердің құпиялылығын сақтау шарттары мен мерзімдерін өзара келіседі.

2 1 - б а п

Құқықтық көмек көрсетуден бас тарту

Құқықтық көмек көрсетуде, егер осындай көмек көрсету сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың егемендігіне немесе қауіпсіздігіне нұқсан келтірсе не заңдарына қайшы келсе, толықтай немесе жартылай бас тартылуы мүмкін. Құқықтық көмек көрсету туралы өтініштен бас тартылған жағдайда, сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа бас тарту себептері туралы кідіріссіз хабарланады.

Азаматтық және отбасылық істер бойынша құқықтық қатынастар

1 - б ө л і м

Құзырет

2 2 - б а п

Жалпы ережелер

1. Егер осы тараудың II-V бөлімдерінде өзгеше белгіленбесе, онда Уағдаласушы Тараптың біреуінің аумағында тұрғылықты жері бар адамдарға қойылатын талаптар олардың азаматтығына қарамастан, осы Уағдаласушы Тараптың соттарына қойылады, ал аумағында заңды тұлғаны басқару органы, оның өкілдігі не филиалы орналасқан заңды тұлғаларға қойылатын талаптар осы Уағдаласушы Тараптың соттарына қ о й ы л а д ы .

Егер іске әртүрлі Уағдаласушы Тараптардың аумағында тұрғылықты жері бар, бірнеше жауапкерлер қатысса, онда даулар талапкердің таңдауы бойынша кез келген жауапкердің тұрғылықты жері бойынша қаралады.

2. Әрбір Уағдаласушы Тараптың соттары оның аумағында:

а) жауапкер кәсіпорнының (филиалының) сауда, өнеркәсіптік немесе өзге де шаруашылық қызметі жүзеге асырылған;

б) даудың мәнісі болып табылатын шарттан туындайтын міндеттеме орындалған немесе толық немесе жартылай орындалуға тиіс болған;

в) ар-намысын, абыройы мен іскер атағын қорғау туралы талап бойынша талапкердің тұрақты орны немесе орналасқан жері болған жағдайда да құзыретті.

3. Жылжымайтын мүлікке меншік құқығы және де өзге заттық құқықтар туралы талаптар бойынша тек осындай мүлік орналасқан жердегі соттар ғана құзыретті.

Жүктерді, жолаушылар мен багажды тасымалдау шартынан туындайтын тасымалдаушыларға қойылатын талаптар оған белгіленген тәртіпте наразылық қойылған көлік ұйымы басқармасының орналасқан жерінде қойылады.

2 3 - б а п

Шарттық сотқа жататындар

1. Уағдаласушы Тараптардың соттары егер тараптардың істі мәні бойынша қарауға дейін қол жеткізген, дауды осы соттарға беру туралы жазбаша келісімі болса, істерді басқа жағдайларда да қарай алады.

Бұл ретте, осы I-V тараудың бөлімдерімен белгіленген, осы Конвенцияның нормаларынан, сондай-ақ тиісті Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдарынан туындайтын айрықша сотқа жататындығы тараптардың келісімінсіз өзгеруі мүмкін е м е с .

2. Дауды беру туралы келісім бар болғанда, сот жауапкердің өтініші бойынша іс жүргізуді тоқтатады.

2 4 - б а п

Сот процестерінің өзара байланысы

1. Уағдаласушы екі Тараптың осы Конвенцияға сәйкес құзыретті соттарында сол тараптар арасында, сол мән туралы және сол негіздер жөніндегі іс бойынша іс қозғалған жағдайда, істі кейінірек қозғаған сот іс жүргізуді тоқтатады.

2. Негізгі талаптағы құқық қатынасынан туындайтын қарсы талап және есепке алу туралы талаптар негізгі талапты қарап жатқан сотта қаралуға жатады.

2 5 - б а п

Азаматтық процеске прокурордың қатысуы туралы өтініш

Уағдаласушы бір Тараптың прокуроры басқа Уағдаласушы Тараптың прокурорына өзінің құзыреті шегінде осы Уағдаласушы Тараптың сотында, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың азаматтары мен заңды тұлғаларының құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау туралы істерді қозғау туралы, осындай істерді қарауға қатысу немесе жоғары тұрған сот инстанциясына кассациялық, апелляциялық не жеке наразылық (ұсыным), сондай-ақ осындай істер бойынша сот қаулыларын қадағалау тәртібінде наразылық (ұсыным) беру туралы өтінішпен жүгінуге құқылы.

І І б ө л і м

Жеке мәртебе

2 6 - б а п

Құқық қабілеттілігі мен әрекет қабілеттілігі

1. Жеке адамның әрекет қабілеттілігін осы адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары айқындайды.

2. Азаматтығы жоқ адамның әрекет қабілеттілігі оның тұрақты тұратын жері бар Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша айқындалады.

3. Заңды тұлғаның құқық қабілеттілігі заң бойынша ол құрылған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен айқындалады.

2 7 - б а п

Әрекет қабілеттілігі шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану. Әрекет қабілеттілігін қалпына келтіру

1. Осы баптың 2 және 3-тармақтарында көзделген жағдайларды қоспағанда, адамды әрекет қабілеттілігі шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану туралы істер бойынша осы адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың соты құзыретті.

2. Егер бір Уағдаласушы Тараптың сотына оның аумағында тұратын, басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылатын адамның әрекет қабілеттілігі шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану негіздері мәлім болса, ол бұл адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың сотына ол жайлы хабарлайды.

3. Егер әрекет қабілеттілігі шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тануға негіздер туралы хабардар етілген Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты 90 күн ішінде істі қарауға қабылдаспа немесе өз пікірін хабарламаса, онда әрекет қабілеттілігі

шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану туралы істі оның аумағында бұл азаматтың тұратын жері бар Уағдаласушы Тараптың соты қарайтын болады. Адамды әрекет қабілеттілігі шектеулі немесе әрекет қабілеттілігі жоқ деп тану туралы шешім бұл адам оның азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың құзыретті сотына ж і б е р і л е д і .

4. Осы баптың 1-3-тармақтарының ережесі әрекет қабілеттілігін қалпына келтіруге де қолданылады.

2 8 - б а п

Хабар-ошарсыз жоқ болып кеткен деп тану және қаза болған деп жариялау. Қайтыс болу фактісін анықтау

1. Адамды хабар-ошарсыз жоқ болып кеткен деп тану немесе қаза болған деп жариялау туралы істер бойынша және қайтыс болу фактісін анықтау туралы істер бойынша, соңғы мағлұматтар бойынша адам тірі болған кезде азаматы болған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі, ал басқа адамдарға қатысты - адамның соңғы тұратын жері бойынша әділет мекемесі құзыретті.

2. Әрбір Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі басқа Уағдаласушы Тараптың азаматын және оның аумағында тұратын өзге адамды, оның аумағында тұратын, құқықтары мен мүдделері осы Уағдаласушы Тараптың заңдарында негізделген мүдделі адамдардың өтініші бойынша хабар-ошарсыз жоқ болып кеткен немесе қаза болған деп тануы, сондай-ақ оның қайтыс болу фактісін анықтауы мүмкін.

3. Хабар-ошарсыз жоқ болып кеткен деп тану немесе қаза болған деп жариялау туралы істерді және қайтыс болу фактісін анықтау туралы істерді қарау кезінде Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі сол Уағдаласушы Тараптың заңдарын қолданады.

І І І

б ө л і м

Отбасы істері

2 9 - б а п

Неке қию

Неке қию шарттары болашақ ерлі-зайыптылардың әрқайсысы үшін, ол азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптардың заңдарымен, ал азаматтығы жоқ адамдар үшін - олардың тұрақты тұратын жері болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді. Осыған қоса, неке қию кезіндегі кедергілерге қатысты аумағында неке қиылатын Уағдаласушы Тарап заңдарының талаптары сақталуға тиіс.

3 0 - б а п

Ерлі-зайыптылардың құқықтық қатынастары

1. Ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтық қатынастары оның аумағында ортақ Тұрғылықты жері бар Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

2. Егер ерлі-зайыптылардың біреуі бір Уағдаласушы Тараптың аумағында, ал екіншісі - басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тұратын болса және бұл ретте

ерлі-зайыптылардың екеуінің де азаматтығы бірдей болса, онда олардың жеке және мүліктік құқықтық қатынастары олар азаматтары болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді.

3. Егер ерлі-зайыптылардың біреуі бір Уағдаласушы Тараптың азаматы, ал екіншісі - басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылса және олардың біреуі бір Уағдаласушы Тараптың аумағында, ал екіншісі - басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тұратын болса, онда олардың жеке және мүліктік құқықтық қатынастары, аумағында олардың соңғы ортақ тұрғылықты жері болған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді.

4. Егер осы баптың 3-тармағында аталған адамдардың Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында ортақ тұрғылықты жері болмаса, онда істі әділет мекемесі қарайтын Уағдаласушы Тараптың заңдары қолданылады.

5. Ерлі-зайыптылардың жылжымайтын мүлкіне қатысты құқықтық қатынастары осы мүлік аумағында орналасқан Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

6. Ерлі-зайыптылардың жеке және мүліктік құқықтық қатынастары туралы істер бойынша, заңдары осы баптың 1-3, 5-тармақтарына сәйкес қолдануға жататын Уағдаласушы Тараптың мекемесі құзыретті.

3 1 - б а п

Неке бұзу

1. Неке бұзу туралы істер бойынша, арыз беру сәтінде ерлі-зайыптылар соның азаматтары болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары қолданылады.

2. Егер ерлі-зайыптылардың біреуі бір Уағдаласушы Тараптың азаматы, ал екіншісі - басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылса, онда әділет мекемесі неке бұзу туралы істі қарайтын Уағдаласушы Тараптың заңдары қолданылады.

3 2 - б а п

Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінің құзыреті

1. Осы Конвенцияның 31-бабының 1-тармағымен көзделген жағдайда неке бұзу туралы істер бойынша, арыз беру сәтінде ерлі-зайыптылар азаматтары болып табылатын Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелері құзыретті. Егер арыз беру сәтінде ерлі-зайыптылардың екеуі де басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында өмір сүрсе, онда осы Уағдаласушы Тараптың мекемесі де құзыретті.

2. Осы Конвенцияның 31-бабының 2-тармағымен көзделген жағдайда неке бұзу туралы істер бойынша, ерлі-зайыптылардың екеуі де аумағында тұратын Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелері құзыретті. Егер ерлі-зайыптылардың біреуі бір Уағдаласушы Тараптың, ал екіншісі - басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тұрса, онда неке бұзу туралы істер бойынша, ерлі-зайыптылар аумақтарында тұратын екі Уағдаласушы Тараптың да әділет мекемелері құзыретті.

3 3 - б а п

Некені жарамсыз деп тану

1. Некені жарамсыз деп тану туралы істер бойынша, неке қию кезінде Осы Конвенцияның 29-бабына сәйкес қолданылған Уағдаласушы Тараптың заңдары қолданылады.

2. Некені жарамсыз деп тану туралы істер жөніндегі әділет мекемелердің құзыреттігі осы Конвенцияның 32-бабына сәйкес белгіленеді.

3 4 - б а п

Әкелікті немесе аналықты анықтау және даулау

Әкелікті немесе аналықты анықтау және даулау - бала азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша, оның азаматтығын анықтау мүмкін болмаған кезде, тууы бойынша бала азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

3 5 - б а п

Ата-аналар мен балалар арасындағы құқықтық қатынастар

1. Ата-аналар мен балалардың құқықтары мен міндеттері, соның ішінде балаларды асырау бойынша ата-аналардың міндеттері аумағында олардың тұрақты ортақ тұрғылықты жері бар Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді, ал, ата-аналар мен балалардың тұрақты ортақ тұрғылықты жері болмағанда олардың құқықтары мен міндеттері бала азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді.

Алимент міндеттілігі жөніндегі талапкердің талабы бойынша бала аумағында тұрақты өмір сүретін Уағдаласушы Тараптың заңдары қолданылады.

2. Кәмелетке толған балалардың ата-аналардың пайдасына алименттік міндеттемелері, сондай-ақ басқа отбасы мүшелерінің алименттік міндеттемелері аумағында олардың ортақ тұрлықты жері болған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді. Ортақ тұрғылықты жері болмаған кезде, осындай міндеттемелер талапкер азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді.

3. Ата-аналар мен балалар арасындағы құқықтық қатынастар туралы істер бойынша , заңдары осы баптың 1 және 2-тармақтарына сәйкес қолдануға жататын Уағдаласушы Тараптың соты құзыретті.

4. Балаларды тәрбиелеуге байланысты істер бойынша соттардың шешімдерін орындау аумағында бала өмір сүретін Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленген тәртіпте жүргізіледі.

5. Жауапкер басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында деп болжауға негіз болғанда және сот оны іздестіруді жариялау туралы ұйғарым шығарғанда Уағдаласушы Тараптар , алименттерді өндіру туралы іс бойынша жауапкерді іздеуде бір-біріне көмек көрсетеді .

3 6 - б а п

Қамқоршылық пен қорғаншылық

1. Қамқоршылық және қорғаншылықты белгілеу немесе жою соған қатысты қамқоршылық немесе қорғаншылық белгіленетін немесе жойылатын адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша жүргізіледі.

2. Қамқоршы немесе қорғаншы мен қамқорлықтағы немесе қорғаншылықтағы адам арасындағы құқықтық қатынастар мекемесі қамқоршыны немесе қорғаншыны тағайындаған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен реттеледі.

3. Қамқоршылықты немесе қорғаншылықты қабылдау міндеті қамқоршы немесе қорғаншы болып тағайындалатын адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленеді.

4. Бір Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылатын адамның қамқоршысы немесе қорғаншысы болып, егер ол қамқоршылық немесе қорғаншылық жүзеге асырылатын Уағдаласушы Тараптың аумағында тұрса, басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы тағайындалуы мүмкін.

3 7 - б а п

Қамқоршылық және қорғаншылық мәселелеріндегі мекемелердің құзыреті

Қамқоршылық пен қорғаншылықты белгілеу немесе жою туралы істер бойынша, егер осы Конвенциямен өзгеше белгіленбесе, қамқоршылық пен қорғаншылық соған қатысты белгіленетін немесе жойылатын адам азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың мекемелері құзыретті.

3 8 - б а п

Қамқоршылық пен қорғаншылық бойынша шаралар қолдану тәртібі

1. Басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тұрақты тұратын, жүретін немесе мүлкі орналасқан бір Уағдаласушы Тарап азаматының мүдделерінде қамқоршылық немесе қорғаншылық шаралар қолдану қажеттілігі жағдайында осы Уағдаласушы Тараптың мекемесі осы Конвенцияның 37-бабына сәйкес құзыретті мекемені кідіртусіз хабардар етеді.

2. Күттіруге болмайтын жағдайларда басқа Уағдаласушы Тараптың мекемесі өз заңдарына сәйкес қажетті уақытша шараларды өзі қабылдай алады. Мұнда ол осы Конвенцияның 37-бабына сәйкес құзыретті мекемені бұл жайлы кідіртусіз хабардар етуге міндетті. Бұл шаралар 37-бапта аталған мекеме өзге шешім қабылдағанға дейін күшін сақтайды.

3 9 - б а п

Қамқоршылықты және қорғаншылықты беру тәртібі

1. Осы Конвенцияның 37-бабына сәйкес бір Уағдаласушы Тараптың құзыретті мекемесі, егер қамқоршылықтағы немесе қорғаншылықтағы адамның басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тұратын, жүретін жері немесе мүлкі болған

жағдайда, қамқоршылықты немесе қорғаншылықты осы Уағдаласушы Тараптың мекемесіне бере алады. Қамқоршылықты немесе қорғаншылықты беру туралы сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың мекемесі қамқоршылықты немесе қорғаншылықты өзіне алған және ол жайлы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың мекемесіне хабарлаған кезден бастап күшіне енеді.

2. Осы баптың 1-тармағына сәйкес қамқоршылықты және қорғаншылықты өзіне алған мекеме оларды өзінің Уағдаласушы Тарабының заңдарына сәйкес жүзеге асырады.

4 0 - б а п

Бала асырап алу

1. Бала асырап алу немесе оны жою, егер бала азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың ішкі заңдарында өзгеше белгіленбесе, бала асырап алу немесе оны жою туралы арыз беру сәтінде бала асырап алушы азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

2. Егер бала басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылса, онда бала асырап алу немесе оны жою кезінде заңды өкілдің және құзыретті мемлекеттік органның келісімін, сондай-ақ егер бұл бала азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша талап етілетін болса, баланың келісімін алу қажет.

3. Егер баланы біреуі бір Уағдаласушы Тараптың азаматы, ал басқасы басқа Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылатын ерлі-зайыптылар асырап алса, онда бала асырап алу немесе оны жою осы баптың 1 және 2-тармақтарының ережелерін ескере отырып, екі Уағдаласушы Тараптың да заңдармен көзделген шарттарға сәйкес жүргізіледі.

4. Бала асырап алу немесе оны жою туралы істер бойынша, бала асырап алу немесе оны жою туралы арыз беру сәтінде бала асырап алушы азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың мекемесі құзыретті, ал осы баптың 3-тармағымен көзделген жағдайда аумағында ерлі-зайыптылардың соңғы ортақ тұратын немесе жүретін жері болған Уағдаласушы Тараптың мекемесі құзыретті.

I V б ө л і м

Мүліктік құқықтық қатынастар

4 1 - б а п

Меншік құқығы

1. Жылжымайтын мүлікке меншік құқығы жылжымайтын мүлік аумағында орналасқан Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді. Қандай мүліктің жылжымайтын болып табылатындығы туралы мәселе осы мүлік аумағында орналасқан Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес шешіледі.

2. Мемлекеттік тізбелерге енгізуге жататын көлік құралдарына меншік құқығы көлік құралдарын тіркеуді жүзеге асырған орган аумағында орналасқан Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

3. Меншік құқығының пайда болуы мен тоқтатылуын немесе басқа мүлікке заттық құқықты аумағында мұндай құқықтың пайда болуына немесе тоқтатылуына негіз болған әрекет немесе басқа жағдай туған сәттегі мүлік тұрған Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

4. Меншік құқығының пайда болуы мен тоқтатылуы немесе келісім мәні болып табылатын мүлікке басқа да заттық құқық, егер Уағдаласушы Тараптар келісінде өзгеше көзделмесе, келісім жасалған жердің заңдары бойынша айқындалады.

4 2 - б а п

Мәміле нысаны

1. Мәміле нысаны аумағында мәміле жасалған Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

2. Жылжымайтын мүлік жөніндегі мәміле нысаны мен оған құқық осындай мүлік аумағында тұрған Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша белгіленеді.

4 3 - б а п

Сенімхат

Сенімхат нысаны мен қолданылу мерзімі ол берілген аумақтағы Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша айқындалады. Оны пайдаланатын Уағдаласушы Тараптың тіліне не орыс тіліне аудармасын нотариат куәландырған осындай сенімхат басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында қандай да бір арнайы куәландырусыз қабылданады.

4 4 - б а п

Мәміле бойынша тараптардың құқықтары мен міндеттері

Мәміле бойынша тараптардың құқықтары мен міндеттері, егер тараптардың келісімімен өзгеше көзделмесе, аумағында ол жасалған Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша белгіленеді.

4 5 - б а п

Залалды өтеу

1. Шарттардан және басқа заңды әрекеттерден туындайтын міндеттемелерді қоспағанда, залалды өтеу туралы міндеттемелер аумағында залалдың орнын толтыру жөніндегі талап қою үшін негіз болған әрекет немесе өзге жағдай болған Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша айқындалады.

2. Егер зиян келтіруші мен жәбірленуші бір Уағдаласушы Тараптың азаматтары болса, онда осы Уағдаласушы Тараптың заңы қолданылады.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарында аталған істер бойынша аумағында залалдың орнын толтыру туралы талап қою үшін негіз болған әрекет немесе өзге жағдай болған Уағдаласушы Тараптың соты құзыретті. Жәбірленуші, сондай-ақ аумағында жауапкердің мекен-жайы орналасқан Уағдаласушы Тараптың сотына талап қоя алады.

4 6 - б а п

Талап мерзімі

Талап мерзімі мәселелері тиісті құқықтық қатынастарды реттеу үшін қолданылатын заңдар бойынша шешіледі.

V б ө л і м

Мұрагерлік

4 7 - б а п

Теңдік принципі

Әрбір Уағдаласушы Тараптың азаматтары заң бойынша немесе өсиет бойынша басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында мүлікке немесе құқыққа осы Уағдаласушы Тараптың азаматтары сияқты бірдей жағдайда және сондай көлемде ие бола алады.

4 8 - б а п

Мұрагерлік құқығы

1. Осы баптың 2-тармағында көзделгеннен басқа жағдайда мүлікке иелік ету құқығы аумағында мұра қалдырушының соңғы тұрақты мекен-жайы болған Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша айқындалады.

2. Жылжымайтын мүлікке иелік ету құқығы аумағында осы мүлік бар Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша айқындалады.

4 9 - б а п

Мұраның мемлекетке ауысуы

Егер мұраға қалдыру кезінде қолданылуға жататын Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша мемлекет мұрагер болып табылса, онда жылжитын мұралық мүлік қайтыс болар сәтінде мұра қалдырушы азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тарапқа ауысады, ал жылжымайтын мұралық мүлік аумағында ол орналасқан Уағдаласушы Тарапқа ауысады.

5 0 - б а п

Өсиет

Өсиетті жасауға және жоюға адамның қабілеті, сондай-ақ оның нысаны мен оны жою тәртібі өсиет қалдырушының акт жасау кезінде мекен-жайы бар болған Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша айқындалады. Алайда, өсиет немесе оны жою, егер оның нысаны өсиет жасалған Уағдаласушы Тарап заңдарының талаптарын қанағаттандырса, нысанын сақтамау салдарынан жарамсыз деп танылмайды.

5 1 - б а п

Мұрагерлік туралы істер жөніндегі құзырет

1. Жылжитын мүлікті мұраға қалдыру туралы істі аумағында мұра қалдырушының қайтыс болу сәтінде мекен-жайы болған Уағдаласушы Тараптың мекемесі жүргізуге қ ұ з ы р е т т і .

2. Жылжымайтын мүлікті мұраға қалдыру туралы істі аумағында мүлік орналасқан

Уағдаласушы Тараптың мекемесі жүргізуге құзыретті.

3. Осы баптың 1 және 2-тармақтарындағы ережелер, сондай-ақ мұра туралы істерге байланысты туындайтын дауларды қарау кезінде қолданады.

5 2 - б а п

Дипломатиялық өкілдіктің немесе консулдық мекеменің мұра туралы істер жөніндегі құзыреті

Мұралық туралы істер, соның ішінде мұралық даулар бойынша әрбір Уағдаласушы Тараптың өкілдері мен консулдық мекемелері, өз Уағдаласушы Тарабының азаматтарының атынан егер олар болмаса немесе өкіл тағайындамаса, басқа Уағдаласушы Тараптардың мекемелерінде арнаулы сенімхатсыз (мұралықтан бас тарту құқығынан басқа) өкілдік етуге құзыретті.

5 3 - б а п

Мұраны қорғау жөніндегі шаралар

1. Уағдаласушы Тараптардың мекемелері өз Уағдаласушы Тарабының заңдарына сәйкес басқа Уағдаласушы Тараптардың азаматтары олардың аумақтарында қалдырған мұраны қорғауды қамтамасыз ету үшін, немесе оларды басқару үшін қажетті шараларды қабылдайды.

2. Осы баптың 1-тармағына сәйкес қабылданған шаралар туралы мұра қалдырушы азаматы болып табылатын Уағдаласушы Тараптың дипломатиялық өкілдігіне немесе консулдық мекемесіне кідіртусіз хабарланады. Көрсетілген өкілдіктер мен мекемелер осы шараларды жүзеге асыруға қатыса алады.

3. Мұралық туралы іс бойынша іс жүргізуге құзыретті Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінің, сондай-ақ дипломатиялық өкілдіктің немесе консулдық мекемелердің өтініші бойынша осы баптың 1-тармағына сәйкес қабылданған шаралар өзгертілуі, жойылуы немесе кейінге қалдырылуы мүмкін.

І І І

Т а р а у

Шешімдерді тану және орындау

5 4 - б а п

Шешімдерді тану және орындау

1. Әрбір Уағдаласушы Тараптар осы Конвенциямен көзделген шарттарда басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында шығарылған мынадай шешімдерді:

а) ақша міндеттеріне қатысты нотариаттық актілер мен азаматтық және отбасылық істер бойынша сотпен бекітілген бітімгершілік келісімді қоса, Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінің азаматтық және отбасылық істер бойынша шешімдерін (бұдан әрі - шешім);

б) залалды өтеу, айыппұл салу мен тәркілеуге қатысты қылмыстық істер бойынша соттардың үкімдерін (шешімдерін);

в) талап арызды қамтамасыз ету мақсатында банктік шоттардағы ақша қаражаттарын қоса, мүлікке тыйым салу туралы соттардың шешімдерін таниды және

о р ы н д а й д ы .

2. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген шешімдерді тану және орындау сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

5 5 - б а п

Орындауды талап етпейтін шешімдерді тану

1. Әрбір Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері шығарған және заңды күшіне енген өзінің сипаты бойынша орындауды талап етпейтін шешімдер мынадай жағдайларда :

а) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемелері осы іс бойынша бұрын заңды күшіне енген шешімдер шығармаса;

б) осы Конвенцияға сәйкес, ал онда көзделмеген жағдайларда аумағында шешім танылуға тиіс Уағдаласушы Тараптың заңына сәйкес іс осы Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің ерекше құзыретіне жатпаса, басқа Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында арнайы іс жүргізусіз танылады.

2. Осы баптың 1-тармағының ережелері, сондай-ақ аумағында шешім шығарылған Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес құзыретті мекемелері шығарған қамқоршылық пен қорғаншылық туралы шешімдерге және некені бұзу туралы шешімдерге қатысты.

5 6 - б а п

Шешімдерді тану және орындау туралы өтініш

1. Шешімдерді тану және орындау туралы өтініш пайдасына шешім шығарылған тарап шешім орындалуға жататын Уағдаласушы Тараптың құзыретті сотына береді. Ол бірінші сатыда іс бойынша шешім шығарған сотқа берілуі мүмкін. Осы сот өзінің шешімін тану және орындау туралы өтінішті өтініш бойынша шешім шығаруға құзыретті сотқа жібереді.

2 . Ө т і н і ш к е :

а) шешім немесе оның куәландырылған көшірмесі, сондай-ақ шешім заңды күшіне енгендігі және орындалуға жататындығы туралы, немесе егер бұл шешімнің өзінен туындамаса, ол заңды күшіне енгенше орындалуға жататындығы туралы ресми құжат;

б) процеске қатыспаған қарсы шешім шығарылған тараптың тиісті тәртіппен және уақтылы сотқа шақырылғандығы жөніндегі, ал оның іс жүргізу қабілетсіздігі жағдайында тиісті түрде ұсынылғандығы туралы құжат;

в) оны жөнелту сәтінде шешімнің ішінара орындалуын растайтын құжат;

г) шарттық соттылық істер жөніндегі тараптардың келісімін растайтын құжат қоса тіркеледі .

3. Шешімді тану және орындау туралы өтініштің және оған қоса тіркелген құжаттардың сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың тіліне немесе орыс тіліне аудармасы куәландырылып қоса беріледі.

5 7 - б а п

Шешімдерді тану және орындау тәртібі

1. Осы Конвенцияның 54-бабында көзделген шешімдерді тану және орындау туралы өтінішті аумағында орындауды жүзеге асыратын Уағдаласушы Тараптың соты қ а р а й д ы .

2. Шешімді тану және орындау туралы өтінішті қараған сот осы Конвенцияда көзделген шарттардың сақталуын белгілеумен шектеледі. Егер шарттар сақталған болса , сот орындау туралы шешім қабылдайды.

3. Шешімдерді тану және орындау тәртібі аумағында орындалу жүзеге асырылатын Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша белгіленеді.

5 8 - б а п

Қылмыстық әрекеттен айыппұл өндіру, мүлікті және табыстарды тәркілеу туралы сот шешімдерін орындау

1. Айыппұл өндіру, қылмыстық іс бойынша заттар мен мүліктерді тәркілеу туралы немесе мемлекет кірісіне айналдыру немесе заңсыз жолмен алынған табыстарды тәркілеу туралы сұрау салған Уағдаласушы Тарап сотының шешімі осы Конвенцияның 8, 54, 56, 57, 59-баптарының негіздері бойынша және белгіленген тәртіпте сұрау салынған Уағдаласушы Тарап орындайды.

2. Өндірілген айыппұл сомалары сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа беріледі.

3. Сұрау салған Уағдаласушы Тарап қана тәркілеу туралы шешімді қарауға құқылы. Тәркілеуді жүзеге асыру ресімі сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен а й қ ы н д а л а д ы .

Сұрау салынған Уағдаласушы Тарап сұрау салған Уағдаласушы Тарап шығарған үкімде немесе өзге сот шешімінде қорытынды қалай баяндалса, немесе осы үкім немесе өзге сот шешімі осы қорытындыға қандай көлемде негізделсе, сол көлемде фактілерді анықтауға қатысты қорытындымен байланысты.

Тәркіленген мүлік немесе оған балама мүлік тәркілеу туралы шешім шығарған Уағдаласушы Тарапқа толықтай немесе ішінара берілуі мүмкін.

Әрбір нақты жағдайда сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тарап сұрау салынған Уағдаласушы Тарап осы Конвенцияға сәйкес шешімді орындау кезінде алған мүлікті бөлу туралы келіседі.

5 9 - б а п

Шешімдерді танудан және орындаудан бас тарту

Осы Конвенцияның 54-бабында көзделген шешімдер, егер:

а) шешім осы Конвенцияда белгіленген ережелерді бұза отырып шығарылған болса;

б) заңды күшіне енгенге дейін орындалуға жататын шешімдерді қоспағанда, аумағында шешім шығарылған Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес, ол заңды күшіне енбеген және орындалуға жатпайтын болса;

в) жауапкер оған немесе оның өкіліне уақытында және тиісті түрде сотқа шақыру тапсырмау салдарынан процеске қатыспаса;

г) шешімді тануға және орындауға тиіс Уағдаласушы Тараптың аумағында сол тараптардың арасындағы іс бойынша, осы мән туралы және осы негіздер бойынша заңды күшіне енген шешім бұрын шығарылған немесе үшінші мемлекет сотының танылған шешімі бар не осы Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі осы іс бойынша басқа Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің шешімді тану және орындау туралы өтініші түскен кезде аяқталмаған іс жүргізуді бұрын қозғаған болса;

д) осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес, ал оларда көзделмеген жағдайларда аумағында шешім танылуға және орындалуға тиіс Уағдаласушы Тараптың заңына сәйкес іс оның әділет мекемесінің ерекше құзыретіне жататын болса;

е) шарттық соттылық туралы тараптардың келісімін растайтын құжат болмаса;

ж) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында көзделген орындаудың талап мерзімі өтіп кетсе;

з) шешімді тану және орындау сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың көпшілік тәртіптеріне қайшы келсе, оларды танудан және орындаудан бас тартылуы мүмкін.

I V Т а р а у

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынас

1 б ө л і м

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма

6 0 - б а п

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманың мазмұны мен нысаны

1. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма осы Конвенцияның 7-бабының талаптарына сәйкес жасалады.

2. Тапсырмада, сондай-ақ:

а) жасалған қылмысты сипаттау және саралау, егер ол қылмыстық әрекеттің нәтижесінде келтірілсе, залал мөлшері туралы деректер;

б) іс жүргізу әрекеттері, қылмыстық іс шеңберінде орындау қажет іздестіру немесе жедел-іздестіру іс-шараларының анық тізбесі, сондай-ақ тапсырманы орындауға қажетті басқа да мәліметтер;

в) жауап алу кезінде анықтау қажет сұрақтардың тізбесі;

г) белгілері бойынша қылмыстық іс тергеліп жатқан, заңдар нормаларының толық мәтіні көрсетілуі тиіс.

3. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырмаға, қажетті жағдайларда куәландырылған және тиісті үлгіде куәландырылған, санкцияланған, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленген тәртіпте іс жүргізу

әрекетінің іс жүргізуі, іздестіру немесе жедел іздестіру іс-шаралары туралы қаулы қоса беріледі.

6 1 - б а п

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындау

1. Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемесі осы Конвенцияның 8-бабының талаптарына сәйкес қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындауды қамтамасыз етеді.

2. Сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің осы Конвенцияның 60-бабының 3-тармағында көрсетілген қаулысы, онда көрсетілген іс жүргізу және өзге де әрекеттер іс жүргізу үшін негіз болып табылады. Егер бұл сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың ішкі заңдарына қайшы келмесе, тапсырманы орындау кезінде оларды қосымша заңдастыру талап етілмейді.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырманы анағұрлым толық және анық орындау мақсатында сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінен қосымша ақпараттар сұратуы мүмкін.

Тапсырманы орындау процесінде сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері, сондай-ақ тергеу іс-әрекеттерін жүргізу барысы, іздестіру немесе жедел іздестіру іс-шаралары туралы ақпараттармен алмаса, бір-біріне қосымша мәліметтер береді, сондай-ақ қосымша тергеу іс-әрекеттерін, іздестіру немесе жедел іздестіру іс-шараларын жүргізу туралы мәселелерге келісе алады.

4. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырманы орындағаннан кейін, алынған материалдарды сұрау салған Уағдаласушы тараптың әділет мекемесіне немесе тапсырма бастамашысына сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі тапсырмасының орындалуы туралы хабарламамен жібереді.

6 2 - б а п

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындау мерзімі

1. Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырма сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында көзделген мерзімде орындалады.

2. Қажет жағдайда, құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманы орындау мерзімі Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемелерінің келісімі бойынша ұзартылуы мүмкін.

6 3 - б а п

Бірлескен тергеу-жедел топтарын құру және олардың қызметі

1. Екі және одан да көп Уағдаласушы Тараптардың аумақтарында не олардың мүдделерін қозғайтын, бір немесе бірнеше адамдармен жасалған қылмыстарды тез және жан-жақты тергеу мақсатында бірлескен тергеу-жедел топтары құрылуы мүмкін.

2. Бірлескен тергеу-жедел топтарын құру туралы ұсыныстар осы Конвенцияның 60-

бабында көзделген тәртіпте ресімделеді.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тарапқа бірлескен тергеу-жедел топтарын құру туралы ұсынысты алған күннен кейін күн ішінде сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа шешім қабылдағаны туралы хабарлайды және келіскен жағдайда бір уақытта оған осы топқа қосылған лауазымды адамдардың тізімін береді.

4. Бірлескен тергеу-жедел топтарының мүшелері тікелей өзара іс-әрекет жасайды, тергеудің негізгі бағыттарын, тергеу әрекеттерін, іздестіру немесе жедел-іздестіру шараларын жүргізуді келіседі, алынған ақпараттармен алмасады. Келісім бойынша олардың қызметтерін үйлестіруді бірлескен тергеу-жедел топтарын құру бастамашысы не оның мүшелерінің бірі жүзеге асырады.

5. Тергеу әрекеттері, іздестіру немесе жедел іздестіру шаралары аумағында оларды жүргізетін сол Уағдаласушы Тараптың бірлескен тергеу-жедел топтарының мүшелері жүзеге асырады. Бір Уағдаласушы Тараптың бірлескен тергеу-жедел топтарының мүшелерінің басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында тергеу әрекеттерін, іздестіру және жедел іздестіру іс-шараларын жүргізуге қатысуы осы Конвенцияның 8-бабында көзделген тәртіпте жүзеге асырылады.

6 4 - б а п

Белгіленген шарттарда тапсырманы орындау

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі, егер оны тезарада орындау сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында жүргізілетін тергеу немесе сот талқылауына кедергі жасаса, тапсырманы орындауды кейінге қалдыру не жартылай о р ы н д а у ы м ү м к і н .

2. Тапсырманы орындауды кейінге қалдыру немесе жартылай орындау туралы мәселе шешілгенге дейін сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі белгіленген шарттарда тапсырманы орындау мүмкіншіліктерін қарайды. Егер сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі осындай шарттарға келіссе, онда ол бұл туралы сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне жазбаша хабарлайды және қойылған шарттарды орындайды.

6 5 - б а п

Тапсырманы орындау нәтижесінде алынған дәлелдердің құқықтық мәні

Сұрау салынған Уағдаласушы Тарапта тапсырманы орындау нәтижесінде алынған дәлелдер оның заңдарына сәйкес сұрау салған Уағдаласушы Тарапта да осындай дәлелді мәнге ие болады.

І І б ө л і м

Ұстап беру

6 6 - б а п

Ұстап беру міндеті

1. Уағдаласушы Тараптар осы Конвенцияда көзделген шарттарға сәйкес бір-біріне сұрау салу бойынша олардың аумақтарында орналасқан адамдарды қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін және үкімді орындауды жүргізу үшін бір-біріне ұстап беруге міндеттеме алады.

2. Сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдары бойынша осындай әрекет үшін қылмыстық жазаланатын болып табылса және жасалғаны үшін кемінде бір жыл немесе одан да көп мерзімде бас бостандығынан айыру түріндегі жаза көзделетін қылмыстар үшін қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін ұстап беру жүргізіледі.

3. Үкімді орындау үшін ұстап беру сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдарына сәйкес қылмыстық жазаланатын іс-әрекет болып табылатын және оны жасағаны үшін ұстап берілуі сұрау салынып отырған адам кемінде алты ай мерзімге немесе одан қатаң жазаға жазаланған қылмыстар үшін жасалады.

4. Сұрау салынып отырған адамның әрекеті сұрау салынған немесе сұрау салған Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңы бойынша қылмыстық жазаланатын болып табылатындығы туралы мәселені шешу кезінде қылмыстың жекелеген белгілерін сипаттаудағы және пайдаланатын терминологиядағы айырмашылықтарының маңызы жоқ.

6 7 - б а п

Ұстап беру туралы сұрау салу

1. Ұстап беру туралы сұрау салу мына мәліметтерді:

а) сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелерінің атауын;

б) ұстап беру туралы сұрау салумен жүгінуге негіз болған қылмыстың іс жүзіндегі жағдайларын сипаттау, және осы әрекетті қылмыс деп тануды негізінде алған, осы заңда көзделген жаза шарасы көрсетілген сұрау салған Уағдаласушы Тараптың заңының мәтінін;

в) ұстап берілуге тиіс адамның тегі, аты, әкесінің аты, туған жылы мен жері, азаматтығы, тұратын немесе орналасқан жері, мүмкіндігінше сыртқы түрін, суретін, саусақтарының таңбалары мен оның жеке басы туралы басқа да мәліметтер сипаттамасын;

г) қылмыспен келтірілген залал мөлшері туралы деректер және оны өтеу туралы мәліметтерді қамтуы тиіс.

2. Қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін ұстап беру туралы сұрау салуға қамауға алу қорытындысы мен айыпкер ретінде тартылғандығы туралы қаулының куәландырылған көшірмесі қоса берілуі тиіс.

3. Үкімді орындау үшін ұстап беру туралы сұрау салуға оның заңды күшіне енгені туралы белгімен үкімнің куәландырылған көшірмесі және адамды соттауда негізге

алынған қылмыстық заң ережесінің мәтіні қоса берілуі тиіс. Егер сотталған адам жазаның бір бөлігін өтеген болса, онда бұл жайлы да деректер хабарланады.

4. Ұстап беру туралы сұрау салу және оған қоса берілген құжаттар осы Конвенцияның 7-бабының 3-тармағын және 7-баптың ережелерін сақтай отырып ресімделеді.

6 8 - б а п

Адамды ұстап беру туралы сұрау салу алынғаннан кейін оның орналасқан жерін анықтау және қамауға алу

Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі ұстап беру туралы сұрау салуды алғаннан кейін, ұстап беруді жүргізу мүмкін емес жағдайларды қоспағанда, ұстап беруге сұрау салынып отырған адамның орналасқан жерін анықтауға және оны қамауға алуға тез арада шаралар қабылдайды.

6 9 - б а п

Ұстап беру туралы сұрау салуды алғанға дейін адамға іздеу салу

1. Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемелері ұстап беруді жүргізу мүмкін емес жағдайларды қоспағанда, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында жүр деп болжауға негіздер болған жағдайда, оны ұстап беру туралы сұрау салуды алғанға дейін тапсырма бойынша адамға іздеу салуды жүзеге асырады.

2. Іздеу салуды жүзеге асыру туралы тапсырма осы Конвенцияның 7-бабының ережелеріне сәйкес жасалады және онда адамның орналасқан жерін анықтауға мүмкіндік беретін кез келген басқа ақпаратпен қоса іздеу салынып отырған адамды барынша толық сипаттау, бұл адамды ұстап беру туралы сұрау салудың берілетіндігі көрсетіліп, қамауға алу туралы өтініші болуға тиіс.

3. Іздеу салуды жүзеге асыру туралы тапсырмаға сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің іздеу салынған адамды қамауға алу қорытындысы туралы шешімнің не заңды күшіне енген үкімнің куәландырылған көшірмесі, жазаның өтелмеген бөлігі туралы мәліметтер, сондай-ақ суреті және саусақтарының бедері (егер бұлар болса) қоса берілуі тиіс.

4. Ұстап беру туралы сұрау салуды алғанға дейін адамға іздеу салу нәтижесі туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне тез арада ақпарат беріледі.

7 0 - б а п

Ұстап беру туралы сұрау салу алынғанға дейін қамауға алу немесе ұстау

1. Ұстап берілуі сұрау салынып отырған адам ұстап беру туралы сұрау салу алынғанға дейін өтініш бойынша қамауға алынуы мүмкін. Өтініште қамауға алу туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің шешіміне немесе заңды күшіне енген үкімге сілтеме жасалуға тиіс, және ұстап беру туралы сұрау

салудың қосымша берілетіндігі туралы айтылуға тиіс. Ұстап беру туралы сұрау салу алынғанға дейін қамауға алу туралы өтініш түпнұсқасы бір мерзімде пошта немесе курьермен жіберіле отырып, техникалық коммуникация құралдары пайдаланылып жөнелтілуі мүмкін.

2. Ұстап берілуі сұрау салынған адам ұстап беру туралы сұрау салу алынғанға дейін және оған халықаралық (мемлекетаралық) іздеу салу жариялануына байланысты қамауға алынуы мүмкін. Осындай жағдайларда сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің бұлтартпау шарасы ретінде қамауға алу шешімі туралы немесе заңды күшіне енген үкімі оны қамауға алуға негіз болып табылады.

3. Егер, ол басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында ұстап беруге әкелетін қылмыс жасады деп күдіктенуге ішкі заңдармен көзделген негіздер болса, адам осы баптың 1-тармағында көрсетілген өтінішсіз де ұсталынуы мүмкін.

4. Ұстап беру туралы сұрау салу алынғанға дейін қамауға алу немесе ұстау туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне тез арада хабарланады.

7 1 - б а п

Ұстап беру туралы сұрау салуды қарау мерзімі

1. Ұстап беру туралы сұрау салу, егер осы Уағдаласушы Тараптың заңдарында өзгеше белгіленбесе, сұрау салынған Уағдаласушы тараптың құзыретті әділет мекемесіне түскеннен кейін 30 күн ішінде қаралуға жатады. Ұстап беру туралы сұрау салуды қарау нәтижесі туралы сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне х а б а р л а н а д ы .

2. Егер ұстап беру туралы сұрау салу барлық қажетті деректерді қамтымаса, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесі қосымша мәліметтер сұратуы мүмкін, ол үшін 30 күн мерзім белгілейді. Бұл мерзім сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің өтініш бойынша тағы да 30 күнге дейін ұзартылуы мүмкін.

7 2 - б а п

Қамауға алынған адамды ұстау

1. Сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі шығарған немесе егер, бұл оның заңдарымен көзделсе, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің қамауға алу қорытындысы туралы шешімі оны ұстап беру туралы мәселе шешіліп жатқан, қамауға алынған (ұсталынған) адамды қамауға алу орындарына орналастыру үшін негіз болып табылады.

2. Қамауға алынған (ұсталынған) адамды ұстау сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

7 3 - б а п

Ұстап беруге жататын адамды қамауда ұстау мерзімін ұзарту

Осы Конвенцияда белгіленген мерзімде адамды ұстап беруге кедергі келтіретін мән-жайлар туындаған жағдайда, өндірісінде қылмыстық іс бар сұрау салған

Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі ішкі заңдарына сәйкес ұстап берілетін адамды қамауда ұстау мерзімін ұзарту туралы шешеді және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне бұл туралы шешімнің тиісті үлгіде куәландырылған көшірмесін жібереді.

7 4 - б а п

Қамауда ұстау мерзімін есептеу

Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында берілетін адамды ұстау мен қамауда ұстау уақытын, сондай-ақ оны жөнелту уақытын сұрау салған Уағдаласушы Тарап оны қамауда ұстаудың жалпы мерзіміне қосады.

7 5 - б а п

Қамауға алынған адамды босату

Осы Конвенцияға сәйкес сұрау салынған Уағдаласушы тараптың аумағында қамауға алынған адам, егер:

а) сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінен осы адамды босату қажеттілігі туралы хабарлама түссе;

б) осы Конвенцияның 67-бабында көзделген ұстап беру туралы сұрау салу және оған қоса берілетін құжаттар іздеу салынған адамды ұстаған және қамауға алынған сәттен бастап 40 күн ішінде берілмесе;

в) осы Конвенцияның 71-бабының 2-тармағына сәйкес ұстау беру туралы сұрау салуға сұрау салынған Уағдаласушы Тарап сұратқан қосымша мәліметтер осы бапта белгіленген мерзімде берілмесе;

г) қамауға алу қорытындысы туралы шешімде көрсетілген берілуге тиісті адамды қамауда ұстау мерзімі аяқталса және сұрау салған Уағдаласушы Тарап осы мерзімді ұзарту туралы шешімнің көшірмесін бермесе дереу босатылуы тиіс.

7 6 - б а п

Қорғау құқығын қамтамасыз ету

1. Қамауға алынған (ұсталған) адамдар осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес әрбір Уағдаласушы Тараптың аумағында олардың заңдарына сәйкес қорғалуға құқығы бар.

2. Қамауға алынған адамдардың, олардың қорғаушыларының немесе заңды өкілдерінің қамауға алу түріндегі бұлтартпау шарасының қолданылуына, қамауда ұстау мерзімінің ұзартылуына шағымдары сотқа, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың өзге құзыретті әділет мекемесіне беріледі.

Сот, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың өзге құзыретті әділет мекемесі іздеу салынған адамды қамауға алу (ұстау) жері бойынша көрсетілген адамдардың шағымдарын қарау кезінде осы Конвенция ережелерінің сақталуын тексерумен шектеледі.

7 7 - б а п

Ұстап беруді кейінге қалдыру

1. Егер ұстап беруге сұратылған адам басқа қылмыс жасағаны үшін сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында қылмыстық жауапкершілікке тартылса немесе сотталса, онда оны ұстап беру қылмыстық қудалау тоқтатылғанға, үкім орындалғанға дейін немесе жазадан босатылғанға дейін не оны өтегенге дейін кейінге қалдырылуы мүмкін.

2. Ұстап беруді кейінге қалдыру туралы сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа хабарланады.

7 8 - б а п

Уақытша ұстап беру

1. Егер осы Конвенцияның 77-бабында көзделген ұстап беруді кейінге қалдыру қылмыстық қудалау мерзімінің бітуіне әкелетін болса немесе қылмысты тергеуге зиян келтіретін болса, онда ұстап беруге сұратылған адам өтініш бойынша уақытша берілуі мүмкін.

2. Уақытша берілген адам осы адам берілген қылмыстық іс бойынша іс жүргізу әрекеттері жүргізілгеннен кейін, бірақ адам берілген күннен бастап 90 күннен кешіктірілмей сұрау салынған Уағдаласушы Тарапқа қайтарылуы тиіс. Негізделген жағдайларда бұл мерзімді сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің өтініші бойынша сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі ұзартуы мүмкін.

7 9 - б а п

Ұстап беру туралы сұрау салулардың қайшылықтары

Егер ұстап беру туралы сұрау салулар бірнеше Уағдаласушы Тараптан түссе, онда сұрау салынған Уағдаласушы Тарап осы сұрау салулардың қайсысын қанағаттандыруы тиістігін дербес шешеді.

8 0 - б а п

Ұстап берген адамды қылмыстық қудалаудың шектері

1. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың келісімінсіз ұстап берген адамды, ұстап берілгенге дейін жасаған, ол үшін ұстап берілмеген қылмыс үшін қылмыстық жауапкершілікке тартуға немесе жазалауға болмайды.

2. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың келісімінсіз адам үшінші мемлекетке берілмейді.

3. Егер ұстап берілген адам қылмыстық іс жүргізу аяқталғаннан кейін 30 күн өткен соң, ал сотталған жағдайда - жаза өтелген немесе одан босатылған соң 30 күн өткен соң сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағынан кетпесе немесе ол онда өз еркімен қайта оралса, осы баптың 1, 2-тармақтарында көрсетілген сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың келісімі талап етілмейді. Бұл мерзімге ұстап берілген адам өзіне байланысты емес себептер бойынша сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағынан кете алмаған уақыты есептелмейді.

8 1 - б а п

Өлім жазасын қолдану

Осы Конвенцияның мақсаты үшін және сұрау салынған әрі сұрау салған Уағдаласушы Тараптардың заңдарына зиян келтірмеу үшін осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес ұстап берілген адамға қатысты өлім жазасын, егер осы жаза сұрау салынған Уағдаласушы Тарапта қолданылмаса, сұрау салған Уағдаласушы Тарап қолданбайды.

8 2 - б а п

Ұстаған адамды беру

1. Ұстап беру туралы сұрау салу қанағаттандырылған жағдайда сұрау салынған Уағдаласушы Тарап сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа ұсталған адамды беру орны мен уақыты туралы хабарлайды және оны беру орнына жеткізеді.

2. Егер сұрау салған Уағдаласушы Тарап берілу күні келісілгеннен кейін 15 күн ішінде, берілуге жататын адамды қабылдамаса, онда бұл адам қамаудан босатылуы тиіс. Негізделген жағдайларда ұстап берілетін адамды берудің белгіленген мерзімі сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің өтініші бойынша 15 күнге дейін ұзартылуы мүмкін.

8 3 - б а п

Ұстап беруге байланысты қайта қамауға алу

1. Осы Конвенцияның 75-бабының "а" тармағына, 82-бабының 2-тармағына сәйкес адамды босату ұстап беру туралы жаңа сұрау салу түскен жағдайда ұстап беру мақсатында оны қайтадан қамауға алуға кедергі келтірмейді.

2. Осы Конвенцияның 75-бабының "б", "в" және "г" тармақтарына сәйкес босатылған адам егер ұстап беру туралы сұрау салу, ұстап беру туралы сұрау салуға қосымша мәліметтер немесе қамауда ұстау мерзімін ұзарту туралы шешім белгіленген мерзім аяқталған соң түсетін болса, ұстап беру мақсатында қайтадан қамауға алынуы мүмкін.

8 4 - б а п

Қайтадан ұстап беру

1. Егер ұстап берілген адам ол берілгенге байланысты қылмысы үшін қылмыстық қудалаудан немесе жазаны өтеуден жалтарса, және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағына қайта оралса, онда жаңа сұрау салу бойынша ол осы Конвенцияның 67-бабында аталған материалдар берілмей ұстап берілуге тиіс.

2. Егер адам сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағында жаңа қылмыс жасаса немесе оған тағылған айыптың көлемі өзгерсе, қайтадан ұстап беру жалпы негіздер мен осы Конвенцияға сәйкес жүзеге асырылады.

8 5 - б а п

Қылмыстық іс бойынша іс жүргізу нәтижелері туралы хабарлама

Уағдаласушы Тараптар ұстап берілген адамға қатысты қылмыстық іс бойынша іс жүргізудің нәтижелері туралы бір-біріне хабарлайды. Өтініш бойынша соңғы шешімнің көшірмесі де жіберіледі.

8 6 - б а п

Транзиттік тасымалдау, этаппен алып жүру

1. Бір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тараптың өтініші бойынша транзиттік тасымалдауға рұқсат береді, сондай-ақ белгіленген тәртіпте өзінің аумағы бойынша басқа Уағдаласушы Тарапқа үшінші мемлекет ұстап берген немесе берген адамдарды этаппен алып жүруді жүзеге асырады. Егер ол транзит жүзеге асырылатын Уағдаласушы Тараптың аумағында аралыққа тоқтамастан әуе көлігімен жүзеге асырылса, транзиттік тасымалдауға рұқсат талап етілмейді.

2. Транзиттік тасымалдау, этаппен алып жүру туралы өтініш ұстап беру туралы сұрау салу тәртібімен жасалады және қаралады.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тарап ұстап берілген адамды өзі барынша орынды деп есептейтін әдіспен және сол бағыт бойынша транзиттік тасымалдауға рұқсат береді.

8 7 - б а п

Ұстап беруге, транзиттік тасымалдауға және этаппен алып жүруге байланысты шығыстар

Ұстап беруге, уақытша беруге және этаппен алып жүруге байланысты шығыстарды - ол аумағында туындаған Уағдаласушы Тарап, ал транзиттік тасымалдауға байланысты шығыстарды сұрау салған Уағдаласушы Тарап көтереді.

8 8 - б а п

Ұстап беру мәселелері бойынша қатынас тәртібі

Ұстап беру мәселелері бойынша қатынасты, егер олардың ішкі заңдарында өзгеше тәртіп белгіленбесе, Уағдаласушы тараптардың бас прокурорлары (прокурорлары) жүзеге асырады.

8 9 - б а п

Ұстап беруден бас тарту

1 . Е г е р :

а) ұстап берілуі сұратылып отырған адам сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың а з а м а т ы б о л с а ;

б) ұстап беру туралы сұрау салу алынған сәтте сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес қылмыстық қудалау қозғала алмаса немесе талап мерзімінің өтіп кетуі салдарынан не басқа заңды негіздер бойынша үкім орындала а л м а с а ;

в) ұстап беруге сұратылған адамға қатысты сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында дәл сол қылмысы үшін заңды күшіне енген үкім немесе қылмыстық іс қозғаудан бас тарту туралы не іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы қаулы

ш ы ғ а р ы л с а ;

г) сұрау салған немесе сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың заңнамасына сәйкес ұстап беруді сұратуға байланысты іс-әрекет тек жеке айыптау тәртібімен (жәбірленушінің арызы бойынша) қудаланса;

д) ұстап беру сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың егемендігіне, қауіпсіздігіне з и я н к е л т і р с е ;

е) ұстап беру туралы сұрау салу нәсілі, жынысы, дін ұстануына, этникалық қатыстығына немесе саяси сенімі белгілері бойынша адамды қудалауға байланысты екендігіне дәлелді негіздер болса;

ж) ұстап беруді сұратуға байланысты әрекет сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңнамасы бойынша әдеттегі қылмыстық құқыққа сәйкес қылмыс болып табылмайтын әскери қылмысқа жатса;

з) ұстап беруге сұратылған адамды бұрын сұрау салынған Уағдаласушы Тарапқа үшінші мемлекет берсе және осы мемлекеттің ұстап беруге келісімі алынбаса;

и) ұстап беруге сұратылған адамға сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында баспана берілсе;

к) сұрау салған және сұрау салынған Уағдаласушы Тараптар қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттарда көзделген өзге де негіздер болса ұстап беру жүргізілмейді.

2. Ұстап беруді сұратуға байланысты іс-әрекет сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында жасалса, ұстап беруден бас тартылуы мүмкін.

3. Ұстап беруден бас тартылған жағдайда сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа бұл туралы шешім қабылдаған сәттен бастап 10 күн ішінде бас тарту негіздері туралы хабарлануға тиіс.

9 0 - б а п

Ұстап берілмеген адамды қылмыстық қудалау

Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі сұратылған адамды ұстап беруден бас тартқан жағдайда сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің өтініші мен материалдары негізінде Уағдаласушы Тараптың заңнамасына сәйкес ұстап беруден бас тартылған адамға қатысты қылмыстық қудалау туралы мәселені шешеді.

І І І

б ө л і м

Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру

9 1 - б а п

Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру міндеті

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тараптың тапсырмасы бойынша Уағдаласушы Тараптың заңнамасына сәйкес сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағында қылмыс жасады деп күдікті, айыпты өз азаматтарына қарсы қылмыстық қудалауды жүзеге асыруға міндеттенеді.

Қылмыстық қудалауды Уағдаласушы Тараптар сондай-ақ олардың аумағындағы азаматтығы жоқ адамдар мен шетелдік азаматтарға қатысты, оларды беруден бас тартқан жағдайда жүзеге асырады.

2. Егер қылмыстық іс қозғалған қылмыс одан зиян шеккен адамдардың азаматтық-құқықтық талаптарына әкеп соқса, онда залалды өндіру туралы осындай адамдардың өтініші болған кезде, бұл талаптар осы істе немесе азаматтық сот ісін жүргізу тәртібімен қаралады.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың қылмыстық қудалауы әрекет осы Уағдаласушы Тарапта да қылмыстық жазалау болып табылған жағдайда жүзеге асырылуы мүмкін.

Жасаған қылмысы үшін соттау кезінде тағайындалатын жаза сұрау салған Уағдаласушы Тараптың заңнамасында көзделген жазадан қатаң болуға тиіс емес.

9 2 - б а п

Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма

1. Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма:

- а) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің атауын;
- б) сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің атауын;
- в) қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырманың жіберілуіне байланысты әрекеттің сипаттамасын;
- г) әрекеттің жасалған уақытын, орны мен мән-жайын мүмкіндігінше нақты көрсетілуін;
- д) негізінде іс-әрекет қылмыс деп танылатын сұрау салған Уағдаласушы Тараптың заңының мәтіні, сондай-ақ іс жүргізу үшін елеулі маңызы бар басқа да заңнамалық нормалардың мәтіндерін;
- е) күдікті немесе айыпты адамның тегі, аты және әкесінің аты, оның азаматтығы, сондай-ақ оның жеке басы туралы басқа да мәліметтер;
- ж) жәбірленушінің арызы бойынша қозғалатын қылмыстық істер бойынша жәбірленушілердің арыздарын және зиянды өтеу туралы арыздарды;
- з) қылмыстан келген зиян мөлшерін көрсетуді қамтуға тиіс.

Тапсырмаға сұрау салған Уағдаласушы Тараптың иелігіндегі қылмыстық іс материалдары қоса беріледі, бұл ретте сұрау салған Уағдаласушы Тараптан алынған дәлелдер оның ішкі заңнамасына сәйкес сұрау салынған Уағдаласушы Тарапта да дәлелді маңызы бар.

2. Сұрау салған Уағдаласушы Тарап қозғалған қылмыстық істі жолдаған кезде бұл іс бойынша тергеуді оның ішкі заңнамасына сәйкес сұрау салынған Уағдаласушы Тарап жалғастырады. Сұрау салған Уағдаласушы Тарап қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма жолдағанға дейін тергеу, айыпкерді қамауда ұстау және іс бойынша іс жүргізуді қайта жаңғырту мерзімдерін ұзарту туралы мәселені шешеді.

3. Істегі әрбір құжат сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет

мекемесінің елтаңбалық мөрімен куәландырылуға тиіс.

4. Тапсырма және оған қоса берілген құжаттар осы Конвенцияның 7 және 17-баптарының ережелеріне сәйкес жасалады.

5. Егер айыпкер қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырманы жолдаған сәтте сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағында қамауда ұсталса, онда ол сұрау салынған Уағдаласушы Тарапқа беріледі.

9 3 - б а п

Қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма алғанға дейін өз азаматтарын қамауға алу

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тараптың өтініші бойынша ауыр және аса ауыр қылмыс жасағандары үшін өз азаматтарын оларға қарсы қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма алғанға дейін қамауға алуы мүмкін. Өтініште қамауға алу туралы қаулыға сілтеме қамтылуы және қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма қосымша берілетіндігі көрсетілуі тиіс.

Көрсетілген өтініш пен қамауға алу туралы қаулы қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма алғанға дейін бір уақытта түпнұсқаны пошта немесе курьер арқылы жіберіліп, техникалық коммуникация құралдарын пайдалана отырып берілуі мүмкін.

2. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың азаматы болып табылатын адамды қамауға алу туралы іс жүргізуінде қылмыстық іс бар сұрау салған Уағдаласушы Тарапқа дереу (факс, телефон, телеграф арқылы және т.б бойынша) хабарлайды және осы Конвенцияның 91-бабына сәйкес осы адамды қылмыстық қудалау үшін тиісті материалдарды жіберу туралы мәселені қояды.

3. Осындай адамды қылмыстық қудалау кезінде сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңнамасы қолданылады.

4. Осы баптың 1-тармағына сәйкес қамауға алынған адам, егер қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырманы осы Конвенцияның 92-бабында көзделген оған қоса берілетін барлық құжаттармен бірге сұрау салынған Уағдаласушы Тарап осы адам қамауға алынған күннен бастап 40 күн ішінде алмаса, босатылуға тиіс.

Сұрау салынған Уағдаласушы Тарап ішкі заңнаманың негізінде осы адамды қылмыстық қудалау туралы мәселені шешеді.

9 4 - б а п

Қылмыстық қудалау мәселесі бойынша қатынас тәртібі

Қылмыстық қудалау туралы мәселе бойынша қатынасты, егер олардың ішкі заңнамасында өзгеше тәртіп белгіленбесе, Уағдаласушы Тараптардың бас прокурорлары (прокурорлары) жүзеге асырады.

9 5 - б а п

Құқықтық құзырға көшу

2. Адамды аса қауіпті рецидивист деп тану немесе оның әрекетінде рецидивтің әртүрлі түрлері бар болуы туралы, қылмысты қайтадан жасау және шартты сотталғанға, үкімнің орындалуын кейінге қалдырғанға немесе шартты-мерзімінен бұрын босатуға байланысты міндеттерді бұзу фактілерін анықтау туралы мәселені шешкен кезде Уағдаласушы Тараптардың әділет мекемелері бұрынғы КСРО мен оның құрамына кірген одақ республикалар соттары (трибуналы), сондай-ақ әрбір Уағдаласушы Тараптың соттары шығарған үкімдерін тануы және ескеруі мүмкін.

1 0 0 - б а п

Қылмыстық істерді біріктіру

Бір адам немесе бір топ адам екі немесе одан да көп Уағдаласушы Тараптың аумақтарында қылмыс жасаған кезде осы қылмыстар туралы қылмыстық істер Уағдаласушы Тараптардың тиісті құзыретті әділет мекемесінің өтініші бойынша бір іске біріктірілуі мүмкін.

Істерді біріктіру осы Конвенцияның 91 және 92-баптарының талаптары сақтала отырып жүргізіледі.

1 0 1 - б а п

Екі немесе бірнеше Уағдаласушы Тараптың соттарына жататын істерді қарау тәртібі

Бір адамды немесе адамдар тобын бірнеше қылмыс жасады деп айыптау кезінде, олар туралы істер біріктірілген және екі немесе одан да көп Уағдаласушы Тараптың соттарына жататын болса, аумағында алдын ала тергеу аяқталған Уағдаласушы Тараптың соттары оларды қарауға құзыретті. Бұл жағдайда іс осы Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес қаралады.

1 0 2 - б а п

Қылмыстық қудалауды жүзеге асырудан бас тарту

1. Қылмыстық қудалауды жүзеге асыруда, егер:

а) қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырманы алған сәтте адамды қылмыстық жауапкершілікке тарту мерзімі өтіп кеткен болса;

б) қылмыстық қудалау туралы мәселе қойылған адамға қатысты сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында сол қылмысы үшін іс жүргізуді тоқтату туралы қаулы немесе заңды күшіне енген үкім шығарылса, немесе қылмыстық істі қозғаудан бас тартылса;

в) жасалған әрекет үшін жаза қолдану мүмкіншілігін алып тастайтын, рақымшылық туралы акт бар болса;

г) ол қоғамға қауіпті әрекет жасаған сәтте сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңы бойынша қылмыстық жауапкершілік жүктелетін жасқа толмаса, бас тартылады.

2. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында көзделген өзге де негіздер бойынша қылмыстық қудалауды жүзеге асырудан бас тартылуы мүмкін.

3. Қылмыстық қудалауды жүзеге асырудан бас тартылған жағдайда сұрау салған

Уағдаласушы Тарапқа бұл туралы шешім қабылдаған сәттен бастап 10 күн ішінде бас тарту негіздері туралы жазбаша хабарлануға тиіс.

І V б о л і м

Қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек және құқықтық қатынастар туралы арнайы ережелер

1 0 3 - б а п

Заттарды беру

1. Уағдаласушы Тараптар бір-біріне өтініш бойынша:

а) қылмысты жасау кезінде пайдаланылған заттарды, соның ішінде қылмыс құралдарын; қылмыс нәтижесінде алынған немесе оны жасағаны үшін сыйақы ретінде алынған заттарды немесе қылмыскер осындай жолмен алған заттардың орнына алған заттарды;

б) қылмыстық істе дәлел бола алатын заттарды. Бұл заттар қылмыскердің қайтыс болуы, қашып кетуі себебінен немесе өзге жағдайлар бойынша оны ұстап беру жүзеге асырыла алмайтын жағдайларда да беріледі.

2. Егер осы баптың 1-тармағында аталған заттар сұрау салынған Уағдаласушы Тарапқа қылмыстық істегі дәлелдер ретінде қажет болса, іс жүргізу аяқталғанға дейін оларды беру кейінге қалдырыла алады.

3. Берілген заттарға үшінші адамдардың құқықтары күшінде қалады. Іс жүргізу аяқталған соң бұл заттар егер олардан бас тартпаса, оларды берген Уағдаласушы Тарапқа ақысыз қайтарылуға тиіс.

1 0 4 - б а п

Мүлікке іздеу салу, тыйым салу мен оны тәркілеуді қамтамасыз ету мәселелерінде құқықтық көмек

1. Уағдаласушы Тараптар өздерінің заңдары мен осы Конвенцияның ережелеріне сәйкес қылмыстық жолмен алынған мүлікке, ақшаға және құндылықтарға, сондай-ақ айыпкерге (күдіктіге, сотталушыларға) қылмыстық әрекеттен түскен табыстарға іздеу салуда, тыйым салуда және оларды алып қоюда, қылмыстан жәбірленушілерге (азаматтық талапкерге) зиянды өтеуде, айыппұл өндіру туралы және тәркілеу туралы соттардың шешімін орындауда бір-біріне құқықтық көмек көрсетеді.

2. Осы мақсатта Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемелері қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек көрсету туралы тапсырманың негізінде ішкі заңдарына сәйкес қылмыстық жолмен алынған мүліктерді, ақша мен құндылықтарды, сондай-ақ айыпкерге (сотталушыға, сотталғанға) қылмыстық әрекеттен түскен табыстарды табуға бағытталған барлық қажетті тергеу, іздеу салу немесе жедел-іздеу салу іс-шараларын орындайды.

Осындай мүлікті, ақшаны, құндылықтар мен табыстарды анықтап, Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемесі олармен кез келген операциялар жасау мен оларды алып қоюдың алдын алу үшін тыйым салу түрінде олардың сақталуын

қамтамасыз ету шараларын қабылдайды.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі өзінің юрисдикциясында қылмыстық жолмен алынған мүлікті, ақша мен құндылықтарды анықтап, оларды айғақ заттар ретінде қылмыстық іске қосу және қылмыстан келген зиянды өтеу, оны заңды иелеріне қайтару мақсатында сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне береді.

4. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі айыпкерге (сотталушыға, сотталғанға) қылмыстық әрекеттен түскен ақшаға, құндылықтарға және мүліктерге, табыстарға тыйым салып, қылмыстан келген зиянды өтеу және осы Конвенцияның 58-бабында көзделген ережелерді ескере отырып, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың сотының заңды күшіне енген үкімінің негізінде тәркілеу мақсатында олардың сақталуын қамтамасыз етеді.

5. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі егер қылмыстық қудалауды немесе басқа (үшінші) адамның құқықтары туралы дауларды шешуді жүзеге асыруға байланысты өздеріне қажет болса, қылмыстық жолмен алынған мүліктерді, ақша мен құндылықтарды, сондай-ақ айыпкерге (сотталушыға, сотталғанға) қылмыстық әрекеттен түскен табыстарды сұрау салған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесіне беруді кейінге қалдыруы мүмкін.

1 0 5 - б а п

Бейне байланыстарының құралдарын пайдалану

Уағдаласушы Тараптардың құзыретті әділет мекемелері құқықтық көмек көрсету кезінде өзара келісім бойынша бейне байланыстарының құралдарын пайдалануға құқылы. Бейне байланыстарының құралдарын пайдалану Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

1 0 6 - б а п

Қамауда отырған немесе бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны өтеп жатқан адамды уақытша беру

1. Басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында қамауда отырған немесе бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны өтеп жатқан адамнан куә немесе жәбірленуші ретінде жауап алу, сондай-ақ оның қатысуымен өзге тергеу әрекетін жүргізу қажет болған жағдайда, бұл адам, оның азаматтығына қарамастан, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың негізделген өтініші бойынша, сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың әділет мекемесінің орталық органының шешімі бойынша оны қамауда ұстау және белгіленген уақытта қайтару шартымен оған уақытша берілуі мүмкін.

2. Осы баптың 1-тармағында аталған адамды уақытша беру туралы өтініш осы Конвенцияның 7-бабының ережелеріне сәйкес жасалады және сонымен қатар онда бұл адамның сұрау салған Уағдаласушы Тарапта болуы талап етілетін уақыт көрсетілуге

т и і с .

3. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген адамды, егер:

- а) осындай беруге оның келісімі алынбаса;
- б) сұрау салынған Уағдаласушы Тарап аумағында ол алдын-ала тергеуде және сот тергеуінде болуы қажет болғанда;
- в) осындай ұстап беру бұл адамды қамауда ұстаудың немесе оның бас бостандығынан айыру түріндегі жазаны өтеуінің белгіленген мерзімдерін бұзатын болса, уақытша беру жасалмайды.

4. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген адамға осы Конвенцияның 9-бабының 1-тармағында көзделген кепілдіктер қолданылады.

1 0 7 - б а п

Айыптау үкімдері мен соттылығы туралы мәліметтер беру туралы хабарлама

Әрбір Уағдаласушы Тарап жыл сайын басқа Уағдаласушы Тараптарға тиісті Уағдаласушы Тараптардың азаматтарына қатысты оның соттары шығарған, заңды күшіне енген айыптау үкімдері туралы мәліметтерді, сонымен бірге сотталғандардың саусақтарының өзінде бар таңбаларын жібере отырып, хабарлайды.

1 0 8 - б а п

Бақылаудағы жеткізу

Уағдаласушы Тараптар ішкі заңдарына сәйкес тергеу жүргізілетін қылмыстық іс бойынша қылмысты жасауға қатысушы адамдарды анықтау, дәлелдерді алу және қылмыстық қудалауды қамтамасыз ету мақсатында құзыретті әділет мекемелерінің өзара сенімхаттары негізінде бақылаудағы жеткізу әдістерін пайдалануды қамтамасыз ететін шараларды қабылдайды.

V б ө л і м

Үкімдерді тану және орындау

1 0 9 - б а п

Үкімдерді тану және орындау

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап осы Конвенцияда көзделген шарттарда басқа Уағдаласушы Тараптың аумағында қылмыстық жауапкершілікке тарту үшін бір Уағдаласушы Тараптың соты соттаған және жазаны өтемеген адамды ұстап берген жағдайда, сондай-ақ бір Уағдаласушы Тарапқа басқа Уағдаласушы Тараптың соты шығарған үкімді орындау үшін адамды ұстап беруден бас тартқан кезде басқа Уағдаласушы Тараптардың соттары шығарған үкімдерді таниды және орындайды.

2. Үкімдерді тану және орындау аумағында осындай үкімдер танылатын және орындалатын Уағдаласушы Тараптың заңдарының негізінде жүзеге асырылады.

1 1 0 - б а п

Үкімдерді тану мен орындау туралы өтініш

1. Сұрау салған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесінің үкімді тану мен орындау туралы өтініші сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне жіберіледі.

2 . Ө т і н і ш к е :

а) заңды күшіне енген үкімнің тиісінше куәландырылған көшірмесі және іс бойынша бар жоғары тұрған сатының шешімі, үкімнің заңды күшіне енгені және оны орындауға келтіру туралы ресми құжат;

б) үкімді тану мен орындау туралы өтініш қозғалуына қатысты адамның жеке басы және азаматтығы туралы деректер;

в) негізінде адам сотталған, заң бабының мәтіні;

г) жазаның негізгі және қосымша бөлігін өтеу, зиянды өтеу сомасы туралы анықтама қоса беріледі.

3. Қажет болғанда сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі қосымша құжаттар мен мәліметтер сұратуы мүмкін.

4. Өтінішке қоса берілген құжаттар сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың тіліне немесе орыс тіліне аудармасымен куәландырылып қамтамасыз етіледі.

5. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі түскен үкімді тану мен орындау туралы өтінішті өзінің Уағдаласушы Тарабының құзыретті сотына қарау үшін жібереді.

1 1 1 - б а п

Үкімді тану мен орындаудың тәртібі

1. Үкімді тану мен орындау туралы өтінішті сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты оның ішкі заңдарына сәйкес қарайды.

2. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты оның аумағына ұстап берілетін адамды нақты беру сәтіне дейін үкімді тану және орындау туралы шешім шығарады.

3. Сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты сұрау салған Уағдаласушы Тараптың соты қаулы еткен үкімнің негізінде ішкі заңдарына сәйкес үкім бойынша белгіленген жаза сияқты жазаны белгілейді.

4. Егер сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдары бойынша осы әрекет үшін жазаның мерзім шегі үкім бойынша тағайындалған мерзімнен аз болса, сот сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында ұқсас әрекеттер үшін көзделген жазаның жоғарғы мерзімін белгілейді.

5. Үкімді қаулы еткен, сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағында жазаның өтелген бөлігі үкімді тану туралы өтінішті қарайтын Уағдаласушы Тараптың заңдарына сәйкес жаза мерзіміне есептеледі.

6. Жаза, егер ол сұрау салынған немесе сұрау салған Уағдаласушы Тараптардың заңдарына көзделген жағдайда, қолданылады.

1 1 2 - б а п

Үкімді тану мен орындаудан бас тарту

Е г е р :

а) жаза мерзімі өтіп кетуі салдарынан немесе өзге заңды негіздер бойынша,

сонымен қатар сотталушының қатысуынсыз сырттай шығарылған үкім бойынша орындалуы мүмкін болмаса;

б) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың аумағында осындай әрекет үшін жазаны өтесе немесе ақталған болса не қылмыстық іс заңда белгіленген тәртіппен тоқтатылса, сондай-ақ егер сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесі адамды жазадан босатса;

в) сұрау салынған Уағдаласушы Тараптың заңдарында сұрау салған Уағдаласушы Тараптың аумағында тағайындалған жазаға ұқсас жаза көзделмесе;

г) соттау нәсілі, жынысы, діни, этникалық белгілері немесе саяси сенімі бойынша адамды қудалауға байланысты деп есептеуге дәлелді негіздер болса, үкімді тану мен орындаудан бас тартылуы мүмкін.

1 1 3 - б а п

Үкімдерді орындау кезінде жазаларды қосу тәртібі

Үкімдерді орындау кезінде жазаларды қосу аумағында үкім орындалатын Уағдаласушы Тараптың заңдарымен белгіленген ережелер бойынша жүргізіледі.

1 1 4 - б а п

Кешірім жасауды және рақымшылық етуді қолдану

Үкімді тану және орындау туралы шешім шығарылған адамдарға қатысты кешірім жасау және рақымшылық ету сұрау салған, сол сияқты сұрау салынған Уағдаласушы Тараптардың ішкі заңдарына сәйкес жүзеге асырылады.

1 1 5 - б а п

Үкімді қайта қарау тәртібі

Сотталғанға қатысты орындау үшін берілген үкімді қайта қарауды аумағында үкім шығарылған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты ғана жүзеге асыруы мүмкін.

1 1 6 - б а п

Өзгертілген және бұзылған үкімдерді орындау

1. Егер үкімді орындау процесінде оны аумағында үкім шығарылған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты өзгертсе, шешім көшірмесі үкімді орындаушы Уағдаласушы Тарапқа осы Конвенцияның талаптарына сәйкес осындай шешімді орындау туралы мәселені шешу үшін тезарада жіберіледі.

2. Егер үкімді орындау процесінде ол аумағында үкім шығарылған Уағдаласушы Тараптың құзыретті соты қылмыстық істі қысқартуына байланысты бұзылса, шешім көшірмесі үкімді орындаушы Уағдаласушы Тараптың құзыретті органына орындау үшін тезарада жіберіледі.

3. Егер орындау процесінде үкім бұзылса, және жаңа тергеу немесе сот талқылауы тағайындалса, онда осы шешімнің көшірмесі, қылмыстық істің материалдары және қылмыстық қудалауды жүзеге асыру туралы тапсырма осы Конвенцияның 92-бабына сәйкес үкімді орындаушы Уағдаласушы Тараптың құзыретті әділет мекемесіне жіберіледі.

Қорытынды ережелер**1 1 7 - б а п****Осы Конвенцияны қолдану мәселелері**

Осы Конвенцияны қолдану мен түсіндіру кезінде туындаған мәселелер Уағдаласушы тараптардың құзыретті органдарының өзара келісімі бойынша шешіледі.

1 1 8 - б а п**Конвенцияның басқа халықаралық шарттармен ара қатынасы**

1. Осы Конвенцияның мәнін қозғайтын ережелері бар, Еуропа Кеңестерінің криминалдық саладағы бір және бірнеше конвенциясына қатысушылар болып табылатын Уағдаласушы Тараптардың арасындағы қатынастарда оның Еуропа Кеңесінің көрсетілген конвенцияларын толықтыратын немесе олардағы баяндалған принциптерді қолдануға көмек көрсететін ережелері ғана қолданылады.

2. Уағдаласушы Тараптардың арасындағы қатынастарда - Еуропа Кеңесінің жоғарыда көрсетілген конвенциясына қатысушылар және осындай конвенцияға қатысушы болып табылмайтын Уағдаласушы Тараптар осы Конвенцияның ережелерін қ о л д а н а д ы .

3. Осы Конвенцияның ережелері Уағдаласушы Тараптар қатысушысы болып табылатын немесе болуы мүмкін басқа халықаралық шарттардан туындайтын олардың құқықтары мен міндеттерін қозғамайды.

4. Уағдаласушы бір Тараптың өтініші бойынша олардың орталық әділет мекемесі қажет болғанда, Уағдаласушы Тараптардың басқа мемлекеттік органдарының өкілдерін қатыстырып, осы Конвенция мен басқа халықаралық шарттар қатынасының мәселелері бойынша консультациялар жүргізеді.

1 1 9 - б а п**Өзгерістер мен толықтырулар енгізу**

Уағдаласушы Тараптардың келісімімен осы Конвенцияға оның ажырамас бөлігі болып табылатын тиісті хаттамамен ресімделетін және осы Конвенцияның 120-бабында көзделген тәртіпте күшіне енетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

1 2 0 - б а п**Күшіне енгізу тәртібі**

1. Осы Конвенцияны оған қол қойған мемлекеттер бекітуге тиіс. Бекіту грамоталары осы Конвенцияның депозитарийі функциясын орындайтын Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының Атқарушы комитетіне сақтауға беріледі.

2. Осы Конвенция үшінші бекіту грамотасы депозитарийге сақтауға берілген күннен бастап отызыншы күні күшіне енеді. Осы Конвенция күшіне енгеннен кейін бекіту грамотасын депозитарийге сақтауға берген мемлекет үшін ол өзінің бекіту грамотасын депозитарийге сақтауға берген күннен бастап отызыншы күні күшіне енеді.

3. Осы Конвенцияға қатысушы мемлекеттер арасында 1993 жылғы 22 қаңтардағы Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы конвенция және оған жасалған 1997 жылғы 28 наурыздағы Хаттама өзінiң қолданылуын тоқтатады.

4. Осы баптың 3-тармағында көрсетiлген Конвенция және оған Хаттама осы Конвенцияға қатысушы мемлекет пен оларға қатысушы болып табылатын, олар үшін осы Конвенция күшiне енген мемлекет арасындағы қатынастарда қолданылуын жалғастыра береді.

1 2 1 - б а п

Конвенцияның қолданылу мерзiмi

1. Осы Конвенция күшiне енгiзiлген күннен бастап бес жыл iшiнде қолданылады. Осы мерзiм аяқталған соң Конвенция автоматты түрде әрбiр жаңа бесжылдық кезеңге ұзартылады.

2. Әрбiр Уағдаласушы Тарап депозитарийге ол қолданылатын тиiстi бесжылдық кезең аяқталардан 12 ай бұрын бұл туралы жазбаша хабарлап, осы Конвенциядан шыға алады.

1 2 2 - б а п

Қолдану уақыты

Осы Конвенция ол күшiне енгiзiлгенге дейiн туындаған құқықтық қатынастарға да қолданылады.

1 2 3 - б а п

Конвенцияға қосылудың тәртібі

Осы Конвенция күшiне енгiзiлгеннен кейiн оған барлық Уағдаласушы Тараптардың келiсiмiмен қосылу туралы депозитарийге құжаттар беру арқылы басқа мемлекеттер қосылуы мүмкiн. Қосылу депозитарий осындай қосылуға келiсу туралы соңғы хабарламаны алған күннен бастап отыз күн өткен соң күшiне ендi деп саналады.

1 2 4 - б а п

Депозитарийдiң мiндеттерi

Депозитарий осы Конвенцияға қол қойған және оған қосылған мемлекеттерде әрбiр бекiту грамоталарын сақтауға өткiзген күнi немесе қосылу туралы құжаты туралы, сондай-ақ осы Конвенцияға қатысты басқа құжаттарды, ескертпелердi, хабарламалар мен хабарларды алғаны туралы тез арада хабарлайды.

Кишинев қаласында 2002 жылғы 7 қазанда орыс тiлiнде бiр түпнұсқа дана етiп жасалған. Түпнұсқа дана Тәуелсiз Мемлекеттер Достастығының Атқарушы комитетiнде сақтаулы, ол осы Конвенцияға қол қойған әрбiр мемлекетке оның расталған көшiрмесiн жiбередi.

Әзiрбайжан Республикасы үшін
Армения Республикасы үшін

Молдова Республикасы үшін
Ресей Федерациясы үшін

Беларусь Республикасы үшін Тәжікстан Республикасы үшін
Грузия үшін Түркіменстан үшін
Қазақстан Республикасы үшін Өзбекстан Республикасы үшін
Қырғызстан Республикасы үшін Украина үшін

**Азаматтық, отбасылық және қылмыстық істер бойынша
құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы
конвенцияның жаңа редакциясына**

Әзірбайжан Республикасының Ерекше пікірі

1. Осы Конвенцияның шеңберінде жедел-ізвестіру іс-шараларын сұрау салудың негізінде Әзірбайжан Республикасының қолданыстағы ұлттық заңнамасы мүмкіндік беретін деңгейде және оның құзыретті органдары ғана орындауы мүмкін.

2. Осы Конвенция шеңберінде сот шешімінің негізінде тек қана қылмыс жасаған кезде пайдаланылған қарулар мен құралдар, сондай-ақ қылмыстық жолмен алынған мүлік тәркіленуі мүмкін.

3. Конвенцияның 63 және 108-баптарының Әзірбайжан Республикасы үшін заңды күші жоқ.

Әзірбайжан Республикасының

Президенті

"Азаматтық отбасылық және қылмыстық істер бойынша құқықтық көмек пен құқықтық қатынастар туралы Конвенцияның жаңа редакциясы туралық ТМД мемлекеттері басшылары Кеңесінің мәжілісі күн тәртібінің 13.3-тармағы бойынша Украина ескертпесі

(Кишинев қ. 2002 жылғы 7 қазан)

1. Украина өзіне Конвенцияның 6-тармағында көзделген көлемде құқықтық көмек беруге қатысты, атқару жазуларын мойындау және орындауды қоспағанда, міндеттеме алады.

2. Украина ақша міндеттемелеріне қатысты нотариаттық актілерді қоспағанда, өзіне Конвенцияның 54-бабы 1-тармағының "а" тармақшасында көзделген Конвенцияға қатысушы-мемлекеттердің аумағында шығарылған шешімдерді мойындауға және орындауға міндеттеме алады.

Украина Президенті